

ప్రతి దినము వక టిం వరబడును

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 12-వ తేది బుధవారము
దశి రోజునా మధ్యం వత్తికము, మార్గశిరమాస శుద్ధ పంచమి గి.

No. 112

నంబిక ౧౧౨

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మించి మంచిది

అమృతాంజనము గాయము వుండకు ఘనమయిన మందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతి యింట నుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధాన్తము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దము ద్వారా పాపమునుగా నశలుచుంటుందని నమ్మబడుచున్నది. మంచభాషచేసి చూచి కొనిన మౌనముగ అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన బేరముగంటున్నది. వెలసినది.

కఫహరిచూరము

జీర్ణరసాయనము

దంతశూలము

చిన్న డబ్బీ 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రూ. 2-0-0
ఈ చూరము గుండెలకు చేరుటచేసి
దగ్గు, ఉబ్బునము, కామగి. శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి
మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనాచుకొనకు మంచిది.

అజీర్ణములకు భుజించిన వస్తువులు రక్తమునకు సరిగా మాంసము
అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణశక్తి
అందు కనరాదు. క్రమముగ రోగి దుర్బల మున్నది అయితే
క్షీణించును. 25 మాత్రల డబ్బీ వెల రూ. 1-4-0.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహా 0-14-0
దంతశూలము శైత్యము, రసవల్లు, పుష్పిపన్నులు, కల్లిన
కడివిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిల వలన
మాదిని మందులో తడిపి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును.

అమృతాంజనము డిబ్బీ, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

The picture of "SITA MAHADEVI in the pleasure garden of RAVANASURA"
Painted by Mr. Mullar the famous German artist is printed in colours in this Calendar.

1924 అమృతాంజనము క్యాలెండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన
"రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి"

పటము రంగులతో ముద్రించబడి యున్నది.

క్యాలెండరు 1-కి వెల 0-4-0.

వి. పి. సహా 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనం డిబ్బీ, 6, 7 తంబు శెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

గజల అడ్డగలు

తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసుకోవలసి వైక మివ్వబడును.

అను విషయమును మాతో తెలియజేసి లావాదేవి చేయుచున్నా వారి నడిగి తెలుసుకొనెను.
ఈ సగ 7 సమములు యెట్లు మొదలు 10 సమముల ఎక్కువకు వలరకములలో వింత వింత వూలు, కర్రలలో
అడ్డగలు చేయుచును. దీనికి ప్రతి 1-కి మూల రూ. 20. పట్టుచే కట్ట బడునది 2 సమముల ఎక్కువ తయారగును.
అడ్డగ (5" గజలకు) మూల రూ. 7-8-0 లు మాత్రమే. ఒకసారి మా వద్ద అడ్డగ రిచ్చిన మరి యెవ్వరికినూ ఎట్టి చిన్న సగ కైన
అడ్డగను మా వద్దకే తప్పక వర్తించి మాకు దృఢమృతము గలదు. నీమ మొదటి సమము బంగారు నగలు, యితర సామానులు
అడ్డగ అమృతమునకు సిద్ధముగా నుంచుచున్నాము. అడ్డగిచ్చిన సకాలములో తయారు చేసి యిచ్చెదము. 172 పుటలు గల మా
అడ్డగ చిత్ర విచిత్ర క్యాలెండరు ధర రూ. 1.

అడ్డగ రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ నగర వద్దకు, 25, చైన్మార్కెట్ రోడ్డు, మద్రాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

9-12-23 కనిపానము నుండి 14-12-23 తేది శుక్రవారము
సాయంత్రము 6-15 గంటల వారి 9-20
"వెల్లింగ్టన్ సినిమా"
"వెల్లింగ్టన్ సినిమా" వారి మాటలు
"వెల్లింగ్టన్ సినిమా" వారి మాటలు
"వెల్లింగ్టన్ సినిమా" వారి మాటలు

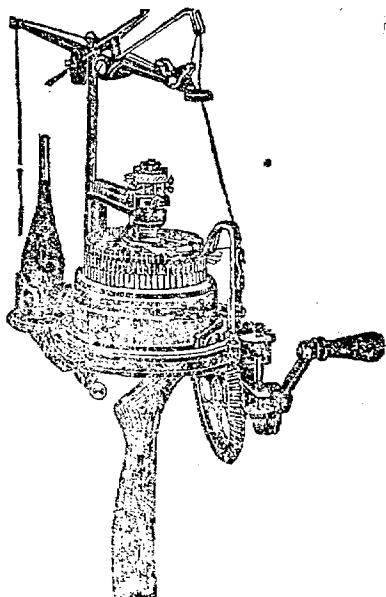
వెల్లింగ్టన్ సినిమా, యూనైటెడ్,
వి. పి. సహా 12, 18 కరణ శివరామ్, క్రొత్తగా
"ఎడ్డిపోలో, కృష్ణా కెడ్" వారి
కటకు 7, 8, 9 కరణ మావోల
మావోల క్రొత్త యూనైటెడ్
వి. పి. సహా మావోల

క్రొత్త హారిసన్ "సన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

522

గృహము, వ్యవసాయ, కర్షణకారము మొదలగు పనుల కువయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రకము, ధరసరిసము, చాలకాలము వరకు
భాగంగా పనిచేయును

మేజోలు చిప్పివి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు
వాటిని అల్లును, అంగుస్తామ్రాజ్యముందు
అంతటను వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న ది హారిసన్ పేటంటు నిట్టింగు
మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే
తయారు చేయబడినవి.

పరమేశ్వర ఈ దేశము విలాసమునకు వ్రాయవలెను:—

For Particulars Apply to :
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS

Telegrams : "BRAD."

మీరు వెజిటాల్ సబ్బును ఉపయోగించితిరా?

లేకపోయిన, యిప్పుడే ఉపయోగించుకు ప్రారంభింపును.

తెలుపు, పరిశుభ్రత, రసము, మున్నగువాటికి పేరు పోయినది.

వైద్యులు పరిశుభ్రము, తెలుపు, సువాసనలేనట్టి సబ్బునే వాడవలె నని సలహా నిచ్చుటను జ్ఞప్తియందుంచుకొనుడు.

ఉప్పనీటిలో కూడ నురుగు ధారాళముగా వచ్చును.

ధరలకు యితర వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

The Business Manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

నయముగా దొరకు యిదే మాదిరి సబ్బులను వాడుటను మానుడు.

(1)

SOLE AGENTS:
Messrs. ADAM HAJEE MOHAMED SALT,
No. 7, Bunder Street, G. T., Madras.

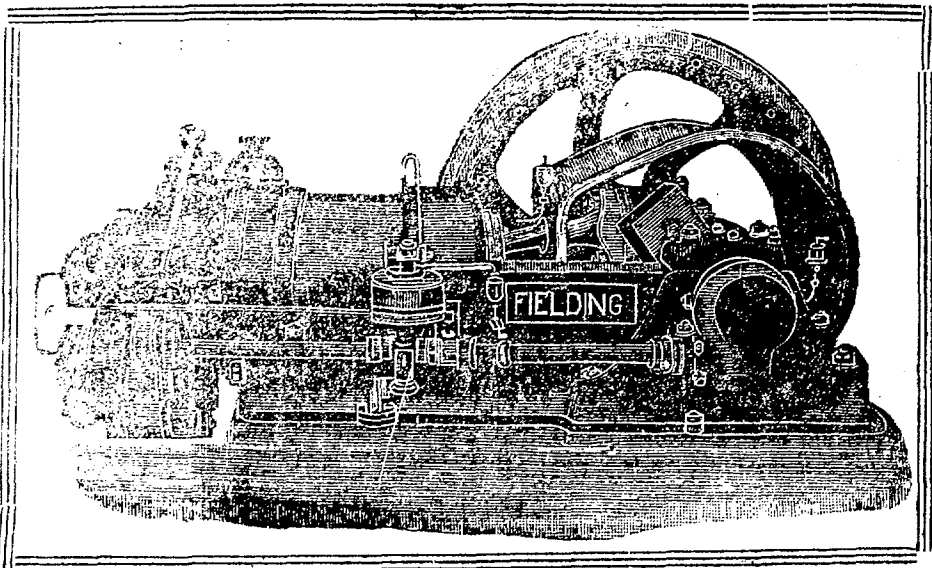
For Madras and Chingleput.

Messrs. D. V. NAIK BROS.,
Calicut.

For Malabar, S. Kanara, Salem,
Trichinopoly, Cochin, Travancore,
Bangalore, Mysore,
Coimbatore and the Nilgiris.

AVOID CHEAP IMITATIONS.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పీల్లింగు శెమిడిశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్న స్వల్పధరలకే అమలుబడు
చున్నవి. అన్ని నీయజాలు స్థానములలో సుధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేతను
సాధ్యమున పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి సరస
మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

588

పోల్ యేజంటు:—డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

12, తంబు శిట్టిపేది, మదరాసు.

శాసనసభల ఎన్నికలు

భారతశాసనసభ

సభాసమావేశము

జనవరి 30 వ తేదీన జరుగును

భారత శాసనసభయందు, నేటికాన్నియను 1924 జనవరి
30 వ తేదీనుండి శాసనసభకుని ధిల్లీనగరమున ఎన్నికైనది
నెలలు ప్రవేశించుట.

అసాము మహమ్మదీయ ప్రతినిధి

అసాము మహమ్మదీయ ఓటరులు అసామచారిభాన
గారి భారతశాసనసభకు ఎన్నికైనది.

కలకత్తా మహమ్మదీయ ప్రతినిధి

కలకత్తా మహమ్మదీయ ఓటరులు యాహూబి, సి. ఆర్.
పురారి ఎన్నికైనది. అబ్దుల్ కాసిం గారు వీరిపోయిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రముల ఎన్నికలు

సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రతినిధిగా భారతశాసన సభకు
ఎన్నికైనది. నిలదినవారినా పండిత నారాయణాధ్వని
(స్వరాజ్య) గారికి మిక్కిలి హెచ్చుబొట్టువచ్చిరి. అయినా
పోటీలేనది అభ్యర్థి భారతకునదికొనవలసినవ్యవస్థ తెలియుచు
న్నది. సి. ఎస్. రంకెయ్యరు స్వరాజ్య గారు
గూడ ఈ పోటీలందుకు మానుడిగియు పోరుట
కున భారతశాసనసభ కన్నకొనకుట నిశ్చయము. అగ్రా దివి
జనులలో జనాభ్యుదయతర ఓటరుల పండిత కులగారిని భా
రతశాసనసభ కన్నకొనిరి. పోటీదారుడు స్వరాజ్యపక్షము వీరి
పోయెను ఏమనగరకుల మహమ్మదీయ పోరుటగూడ స్వ
రాజ్యపక్షము అభ్యర్థిని భారతశాసనసభ కన్నకొనలేదు. ఇం
కొకరి కన్నకొనిరి.

నేరారు ఓటరుల ప్రతినిధి

నేరారు ఓటరుల మధ్య శ్రీహరయన స్వరాజ్యగారిని
భారతశాసనసభ కన్నకొనిరి. అయినా 2709 ఓట్లును పోటీదా
రుడు నానకేపు (మిరవాది) గారికి 810 ఓట్లును వచ్చెను.
మధ్యరాష్ట్రమున నేరారునుండి భారతశాసనసభ కన్నకొన
బడిన అర్హులసభ్యులలోను రెండు స్వరాజ్యపక్షము వారు ఒక
క మిరవాదియను కలరు ఈమిరవాదిగూడ స్వరాజ్యపక్షము
వారి సహాయముననే నెగ్గెను. నేటు గోవిందరావు, ఎం. వి.
అభయకర్, కరీముల్లాఖాన్ ఎం. ఎస్. యనీ, శిఖరయ్యలు
మి. శ్రీ, దాక్టరు గోరు గార్హస్థ్యరులు భారత
శాసనసభకు ఎన్నికైనది. వారి గోరు గార్హస్థ్యరే మిర
వాది. కెక్కినవారు స్వరాజ్యపక్షమువారు.

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ

కాన్పూరు ప్రతినిధి

కాన్పూరు నగరము ఓటరుల నారాయణ ప్రసా
దఅలారా (స్వరాజ్య) గారిని రాష్ట్రీయశాసనసభకు ఎన్నికొ
నిరి. పోటీదారుడు నారాయణరావు అలారా స్వరాజ్య (మిరవాది,
నెలకు శాసనసభకు ఉపాధ్యక్షుడు) గారు వీరిపోయెను.

ఈ నెల 6, 7 తేదీలలో సంయుక్త రాష్ట్రములలో అన్ని
భాగములందు రాష్ట్రీయ, భారతశాసనసభల ఎన్నికలు
జరిగెను. కాన్పూరు, గోరఖూరు, వారణాసి నగరములందు
తప్ప కెక్కిన నగరములలో సంపదీ ఏమియునులేదు. చాలవోటు
పట్టు అభ్యర్థులు నెగ్గిరి. భారత శాసనసభకు మహమ్మదీయ్య
తరులకున ఎన్నికొనబడవలసిన ఎండుకునరిలోను ముగ్గురు
స్వరాజ్యపక్షమువారు పోటీలేవంద ఎన్నికొనబడిరి. కెక్కిన
విరుధానములకును పోటీ జరిగినది, 12 వ తేదీన ఓట్లు కెక్కింక
బడును. కాని గెలుపొటము లెపుడే తెలిసినవి. పోటీచేయబడిన
విరుధానములలోను చాలాగు ధానములకు స్వరాజ్య పక్షము
వారికి ఎన్నికొనబడుదురు. కిలబారు దిబబులలో కృష్ణలూలు
నెహ్రూగారు భారతశాసనసభ కన్నకొనబడుదురు మున్
యీకర్షణలను (ఇదిహాని కెండుసారులు భారతశాసనసభ
కన్నకొనబడిన) గారు వీరిపోయెను వారణాసిగోరఖూరు
కెండునలో కృష్ణరాంకే మాలవ్యాగారు భారతశాసనసభ కన్న
కొనబడుదురు. సంయుక్త రాష్ట్రముల మంత్రిగానందిన చింతా
వణి గారు వీరిపోయెదరు.

రాష్ట్రీయ శాసనసభకు స్వరాజ్యపక్షమువారు 40 మంది
ఎన్నికొనబడిరి వారు ప్రవేశించిరి. ఎటులైనా చాలా
వారు నెగ్గెదరనుట నిశ్చయము. కిలపక్షమువారిలో 34 గారికి
తక్కువగానుండ ఎన్నికొనబడుదురు. భూస్వాముల కక్షము
వారు 50 మందికి తక్కువగానుండ ఎన్నికొనబడుదురు. అలెహా
బీగారు వీరిపోయిరి. నైఫీగా కన్నకొనబడిరి. అలహాబాదు నగ
రము ఓటరులు చాలా సంఖ్యలూ (కేబు-స్వరాజ్య) గారి
కన్నకొనిరి. అయినాగారి 1858 వోట్లును పోటీదారుడు ఏ. కి
దుబురుగారికి 479 ఓట్లును వచ్చెను. (అ. ప్రె)

మాంటాగు విగ్రహము

రాజప్రతినిధిగారు బహిరంగపరచుట

స్వరాజ్య పక్షమువారు సభకు రాకుండుట

నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు మాంటాగు గారి ప్రతిమను బహిరంగ పరచుటకు రాజప్రతినిధిగారు వెలుగుడను ప్రభుత్వో కాసభకు వచ్చిరి. సభాధ్యక్షుడు సర్ పి. రాజగోపాల చారిగారు ప్రభుత్వము స్వగతి మొదల కాసభకు ఆగు 5.30. త్యాగరాజు శైలి, రాజమహారాజు ఎ. యస్. కృష్ణారావు, యాశ్వతి, కలిత్రమ్మ, నరేంద్రమొదల రావలింగం శైలి, రాజలింగా శైలిగార్లు వరిచుకొని రిడింగ్ ప్రభుత్వగారి కలగజేసిరి. రిడింగ్ ప్రభుత్వ చరిత్రను ప్రభుత్వ 5.30 రాజగోపాలచారిగారు సభాసభకు తీసికొని వెళ్ళిపోయిరి.

సభకు సర్ అన్నామల శైలి, 5.30 ముత్తయ్య శైలి, రామచంద్రారావు వంటలు, డాక్టరు వెంకటాచార్య మొదల మంది ప్రముఖులు వచ్చియుండిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు తీసికొని వెళ్ళిపోయిరి. ఆదివారమునాడు, మధ్యమధ్యాహ్నం, గోపాలమొదలు, డాక్టరు యా. రామారావు, పి. సి. వెంకటాచారి, రాజు, విశ్వనాథం వంటలను ఆశ్రయగార్లు ఈసభకు తీసుకువచ్చిరి. రామేశ్వరరావుగారు మాత్రము సభకువచ్చియుండిరి.

మాంటాగుగారి ప్రతిమను అంగీకరించవలయునని కోరుతున్న రామలింగాశైలిగారి రీతిని వివరించుట:—కాసభకు యందు మాంటాగు గారి విగ్రహమును ఉంచుటకు ఒక సంఘము ఏర్పరుచబడినది. ఆసంఘమునకు సేతుకార్యదర్శిగనుంటిని. దాదాపు 7000 రూపాయలు వసూలయ్యెను. సిగ్నల్ రిజర్వ్ గారిచే ఈ ప్రతిమ తయారు చేయబడినది. ఈ ప్రతిమను అంగీకరించి కాసభ సభాధ్యక్షులను దుండుటకు ఆనతి ఇవ్వవలయునని ఆశ్చర్యముతో కోరుతున్నాను.

ఈ సందర్భమున మాంటాగుగారి విషయమై ప్రస్తావించుట అవసరము. మాంటాగుగారి సేవ చరిత్రయందు చూచితిమి. సామ్రాజ్యమున అదృష్టముగ నుంచుకొని స్వరచిహ్నము ననుభవించు రాష్ట్రములతో కూడిన ఈ సామ్రాజ్యమునందు భారతదేశమునకు సమాన గౌరవ స్థానము నిచ్చుటకు మాంటాగు గారు ప్రయత్నించిరి. వారు ఇచ్చిన సంస్కరణములన్న భారతదేశముపట్ల వారికిగల ప్రేమ సాక్షాత్తులమిగుల ముఖ్యమైంది. ఇట్టి గొప్ప సంస్కరణముల విషయమై భేదాభిప్రాయములు ఉండుటకు దెబ్బ అక్కర్లేము లేదు. ఈ సంస్కరణములపట్ల భారతీయులకు అంగీకారము తమ మైలి తుడుచుచున్నది. ప్రతియునుకూడ వారి సత్సంకల్పమును సాక్షాత్తుని సంతోషించుట లేదు.

మాంటాగుగారు క్షణిద్దినానిన కానింగు రిజును, మిటో, హర్దింగు, ప్రభుత్వ లతో చేర్చుకొని వారు ఈ ప్రతిమను అంగీకరించ వలయునని సంఘమువారి పక్షమున ముమ్మల కోరుతున్నాను.

రిడింగ్ ప్రభుత్వ

అధ్యక్షులు ప్రతిమను అంగీకరించి దానిని బహిరంగపరచవలయునని రిడింగ్ ప్రభుత్వగారిని కోరిరి. రిడింగ్ ప్రభుత్వ గారు ఇట్లు పన్నునందిరి:—

మాంటాగుగారి విగ్రహమును బహిరంగపరచు అవకాశము నాకు కలగజేసినందుకు మీకు కృతజ్ఞులమవుచున్నాను. నేనిప్పుడు కాసభకు అధ్యక్షుని స్థానమునందు కూర్చున్నాను. ఇదిగో ప్రతిమను విశేషముగ నిర్మించుకొని, తమిళుకల అధ్యక్షుడు యుండుటచే నాకు విధింపబడుతోంది కనుక నుండదని నమ్ముచున్నాను. (వచ్చు) మాంటాగుగారి విషయమై ప్రశంసా వాక్యాలు పలుకబడినవి. వారి విషయముగలది కొంత మాట్లాడవలయునని నేనుకూడ కోరుతున్నాను.

మాంటాగుగారి సంస్కరణములు భారతదేశమునందు నూతనతనమున కలగజేసినవి. మానవుల చేత తయారు చేయబడు విధానములయందు కొన్నింటిని మాంటాగుగారు సహజము. కాని సంపూర్ణముగా భారతీయులపట్ల సానుభూతిగలవాడై మాంటాగుగారు తమ పనిచేసినది చెప్పవలసియున్నది. భారతీయులను స్వరచిహ్నముగా మార్చునందు కడిగివేయుట ననియే, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు సమాన గౌరవ స్థానము నిచ్చుట వలయునని ఉద్దేశముతోడను ఈ సంస్కరణములు వారిచేతయారు చేయబడినవి. ఈ విషయమై భేదాభిప్రాయములు గల వారున్నారని వారికి ప్రత్యక్షమిచ్చుటకు నాకప్పుడు అవకాశములేదు. ఇంగ్లాండునందు మొదట ఈ సంస్కరణముల పట్ల ప్రతిపక్షములు కలగజేసినవి. కాని పార్లమెంటు వారు ఆగ్రహమును వ్యక్తముచేయకుండునని భావించుకొని భారతీయుల అభిప్రాయములను అంతమునకు తగ్గించిరి. కాని పార్లమెంటు ప్రాంతములన్నియు అంతమునకు తగ్గించుకొని భారతీయుల అభిప్రాయములను అంతమునకు తగ్గించిరి. కాని పార్లమెంటు ప్రాంతములన్నియు అంతమునకు తగ్గించుకొని భారతీయుల అభిప్రాయములను అంతమునకు తగ్గించిరి.

కాశములేదు. ఇంగ్లాండునందు మొదట ఈ సంస్కరణముల పట్ల ప్రతిపక్షములు కలగజేసినవి. కాని పార్లమెంటు వారు ఆగ్రహమును వ్యక్తముచేయకుండునని భావించుకొని భారతీయుల అభిప్రాయములను అంతమునకు తగ్గించిరి. కాని పార్లమెంటు ప్రాంతములన్నియు అంతమునకు తగ్గించుకొని భారతీయుల అభిప్రాయములను అంతమునకు తగ్గించిరి. కాని పార్లమెంటు ప్రాంతములన్నియు అంతమునకు తగ్గించుకొని భారతీయుల అభిప్రాయములను అంతమునకు తగ్గించిరి.

గౌ. పి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు రాజప్రతినిధికి కృతజ్ఞము లర్పించిరి. పిమ్మట రిడింగ్ ప్రభుత్వగారు సభాధ్యక్షులను కలిగి అప్పటియందు మాంటాగుగారి ప్రతిమను బహిరంగపరచి, సభకులందరకు ఉపాహారము లిచ్చబడినది.

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక

సమాజము వారు మండవేటలో 15-12-23 తేదీ శనివారము రాత్రి

శకుంతలానాటకమును ప్రదర్శించురు.

ప్రచారక కట్టుము మామూలు ప్రకారమే యుండును. యడవల్లి సూర్యనారాయణ రావు గారు మేనేజరు.

మెస్టరలంకాదు! ఆశ్చర్యము! యక్షిణికాదు! లోకప్రసిద్ధమైన మండలి ఆహూతము. ధర్మస్వామిమైన 7 ప్రభుత్వమునాటి కళలులోనే పి. లోటాచేసినవి. కళలవిద్య యే సరియైన భావభరితము ప్రాసంపురుము. మిగతవలెమిది మిగతవలెనేనైనది. రూపము 1 మనీయార్డరుకు తగినది (వి.సి. గా. పి. పి. రూ. 1-4-0) మిగతవలె కలదుమిది ప్రాస వలెను:—రామచంద్రాశ్రమం, తెమ్మగూడ, తిరుత్తేడి.

ఆర్యమత రహస్యబోధిని

గ్రంథముల 1 సంఖ్య

ఆర్యధర్మ ప్రత్యక్ష ఫలబోధిని

ఇందు హిందువులు శేషమును నిద్రలేచినది మొదలుకొని నడుకొని తండుకొనునంతాక చేయుచున్న సమస్త ధర్మములు ఆర్యధర్మము నొసగునని తెలియజేయుచున్న బట్టి ధర్మశాస్త్రమును బోధించుచున్నది ఇది గాంధీజీగారి నాస్తికతకు ధర్మావరోధమునం దానకై రిప్పక కలుగును. ప్రతి హిందువునకు మంచి తీరదగినది. 194 పేజీలు. తెల. రూ. 1-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

తైవరహస్య బోధిని ద్వితీయసంపుటి

ఇందు తైవరత ధర్మములను దెలుపు నుకాశాసనముల నిబంధన గ్రంథములు, శివాగమములును తెలుగు లాక్ష్యములతో కూడి ప్రకటింప బడుచుండును. చందా 500 కే. రూ. 2. ముద్రగొండ్ నాగలింగశాస్త్రి, రామలింగేశ్వరపేట, తెలంగాణ

రెడిరాణి

రెడిసంఘముయొక్క ఔన్నత్యమును సాధించుటకు ప్రకటించబడుచున్న సంచికమునందు. ఆంధ్రదేశమునకు సంబంధించిన సాంఘిక విషయములు, రాజకీయ విషయములు, వాణిజ్య విషయములును కూడ ఇందు కాల వర్ధించుచుండును. సంవత్సరంవారము రూ. 2-0-0 లు.

రెడి బ్రదర్స్, రామవరము, గోదావరి జిల్లా.

రిడింగ్ ప్రభుత్వ గారు

రాజప్రతినిధి

చెన్నపురిలో నేమనలు హోమయూలు లీగువారి

కొనసగిన ప్రత్యుత్తరము

చెన్నపురిలో హోమయూలు లీగువారు (ఆసియాటిక్ లీగు) రాజప్రతినిధికి సన్మానపత్రమును సమర్పించగా రిడింగ్ ప్రభుత్వ గారు ఇట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

“మిత్ర వందనములు మీ సన్మానమునకు సంతసిందిరి. భారతదేశమునకు రాజకీయముగా వ్యక్త గౌరవస్థానము లభింపవలెనని మీరు నూదించితిరి. అందులకు స్వాతంత్ర్యవాదులు గుర్తువును మార్గమే నులభిస్తామని అదియే కాలానుగుణ్యమును. ఆచరణసాధ్యము నని తేలియుంటున్న హిందూ మతమును అనుసరించుచున్నాను. కాన వారి ఆభిప్రాయము ననుసరించియే తేలియుంటున్నవలెనని మీరు దొరతనమువారును యిండియా దొరతనమువారును గూడ కోరుచున్నారని. ఈ వ్యతిరేక ప్రకారమునకు వారి ఆభిప్రాయము కలిగింపబడినది నేను సంతోషముతో గ్రహించియున్నాను. ఇట్లుండలను గుర్తించి వారిని తొలగించుటకు సాధనములు కనిపెట్టి ఆచరణమునకు కావలసిన సాధ్యములగు సన్మానములు ప్రారంభమై ఫలవంతము లగుటకు తగిన పరిస్థితులను కలిగించుటకును యిండియా దొరతనమువారి నిక్కముగా కోరుచున్నాను కనుకను నిద్రవలను లిడవలె కలది నని మీరు తెలిపింది సత్యమే. కాసభకు నూతనాధికారములను యుతుగా నువ్వొగియక నేను. అందులకు చట్ట నిర్మాణము నందు మార్గమే కాక పరిపాలనాసమయము ప్రభుత్వపద్ధతి నందునుగూడ ఫలితములు స్పష్టముగా గోచరించుచున్నాయని. ఈ అనుభవములను స్వపరిపాలనమున కనుసరించుకొని చర్యలు తీసుకొనియుంటుంటే భావములందుకు అభిప్రాయములందుకు ఏకీకరణించినవారందరకు భావిఫలమునుగూర్చి కృతజ్ఞులను సమర్పించుకొని కలగజేసిరి.

ఇండియా లాండ్ల నిరంకుశాధికారి నుండి మీరు నుడిగితి. ఆరెడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునం దొక మండ్రాసుకుచే బ్రిటిషు పార్లమెంటుకు వాద్యము. పిమ్మట ప్రభుత్వ గారు భారతీయ ప్రభుత్వమునకు వాద్యముగా (హిందీ, భారతీయుల ఆభిప్రాయమును సమగ్రముగా నాలోచించి సర్వవిధముల భారతదేశాభివృద్ధి కోల్పోకుటకు ముఖ్యార్థముగా కోరి చర్యలు చేపట్టారు నేను వాడుగా నుంచుచును గాన నేను వారి కందులకు కృతజ్ఞుడనని స్పష్టపరుచుచున్నాను. ఎన్నెన్ని విషయములలోనో పిమ్మట ప్రభుత్వ భారతదేశమున కత్యధికమగు సహాయము చేసెను. ఆ విషయము నాకు తెలిసినంత వాడుగా మరెవ్వరికిని తెలియదు. సామ్రాజ్యపథలో పిమ్మట ప్రభుత్వ వొసంగిన యంతర్యములను యిందులకు నాకు వివరించవలసి. ఆ యంతర్యములను నేను కేవలము పరిమార్చుచును గుర్తుచేర్చుచున్నాను అధినివేసినవిల మండ్రాసును దాక్షిణ్యమును చూపుట కున్నది. భారతీయ ప్రతిభలగు ఆల్యుల మనోబాహు 5.30 తేజవలదవు స్వల్పగా ర్థాసభలో భారతదేశాధికారులు గోరెవలయును విడిచి మన కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. స్వల్పగా రింగును తెమ్మ విధముల చేసెనె. ఆ యంతర్యముల మండ్రాసుల విడిచిగిరి కందర్బాచి నావకాశము గ మార్చుచుంది. కర్మి కేళముతో సంధి జరిగినందులకును తూర్పుదేశమున కాలి నెలకొనినందులకును మీరలె సే నేను సుక సించుచున్నాను. కార్మి సార్వభౌమును గూడ నిండులకు సంతకమును తెలియిచ్చుచు ట్టు ముచ్చుకు దేశముల కిక రాజకీయ వాణిజ్యములం దభివృద్ధి కలుగ గలదని ఆసించెను” అని రిడింగ్ ప్రభుత్వ గారు పేర్కొనిరి. (ఆ. వె.)

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ ఆల్మార్శగ్రంథములో ఇంద్రుని గారడీ, యోగమునకు సామ్రాజ్యము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంద్రాశాస్త్రము భారతదేశము, యంద్రజాలము, అమెరికావారి చిట్టతేలి అమెరికా విద్యుత్ విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంగ్లీషు గాక మనుష్యులు మాయమయియుంటు, ముడిచివేయు ప్రయత్నము, కేళమునకు సమాధియగుట, కరీరములేని తలకాయచేరి ముడిగొనియుంటున్నామనైన గణముయొక్క గారడీ నునున్నది నిరంధానముగా నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకములు అన్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన ఆశ్చర్యముగా మేజర్ చేయగలరని నాకొందరి యుచ్చుచున్నాము. దీని తెల. రూ. 4-0-0 లు. (211833) పి. ఆర్. శాస్త్రిసంకలనము, పంపొం, గుంటూరు జిల్లా

ప్రారంభ మగుట

స వ ర్ణ

కా॥ శాస్త్రుకారు:—కొరవిసప్తము ఒక విచారణ
 సంఘమువారి తీర్మానముల నుదహరించుచున్నారు. ఈ విచా
 రణసంఘమువారి నివేదికము ఇంకను ప్రకటింపబడలేదు.
 ఈ సమయమున ఇంగ్లవరకు పత్రికలయందు గాని శ్రద్ధుశ్రృతి
 త్రుష్టల మూలమునగాని ప్రకటింపబడిన విషయములను బహి
 ర్గతరమునను నేను ఆక్షేపించుచున్నాను.

వ్యవసాయశాస్త్రము

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు దినపాత్రకు 1½ మాసపుపాత్ర
అధ్యక్షుల మొదటి 25 మైళ్ళకు ప్రైవేటు 10 అకాయి చొప్పున
రైలువీస మైళ్ళకు 5 అకాయి అలవెన్సు ఇన్వాలియెన్సు
కాఫర్ మొదటి గాఢ జురీ ల్యాండ్ మాన్యువల్.

సామాజిక పదర్థమును బహిష్కరించుట

అంశములు. శివచర్యలకు బాబునుకారణగాని వట్టిమా
ను పోట్టుచువారుకారు. కావున మనము ఈసందర్భమున
సాక్షాత్తుండిన ప్రపంచమంతటంతయు మనము దానినియే పరి
శుభముగాను, ఈవిషయము భారతీయులధర్మమును శ్రీనివా

ఎన్నిటికైన సంతూర్ణదౌర్జన్యరాహిత్యకలసియు చేతనూ
 యుకలుగునా? బుగు నేనిప్పుడు! అనునదియొ మొదటి ప్రశ్న.
 అసహాయ దృమనా పుట్టినప్పుడే యీ ప్రశ్న గూడ కలిగినది.
 ఇది ఏదో నూతనవిషయ మైట్లు కాకల్యోత నిష్పిహిత కమా
 కాదుఅనునాడ నీ ప్రశ్న నడుగుచుండుట నాన చాల వింత గతి
 గించుచున్నది. దౌర్జన్యరాహిత్యమునందును అర్థత్రేయమునందును
 సంతూర్ణ విశ్వాసముగల ప్రచారకులు మనకు లభించిపోకపోవో
 ల్లంఘనమున కశ్వనవదనుగు సంతూర్ణరాంతరభేదిని మనము కలి
 గింపగలుగుదు మనుటకు నాకు తేకమైన సుకృతములేదు. కాని
 దౌర్జన్యరాహిత్యస్వభావమునుసరిగా ప్రాపించివారిసాఖ్యచాల
 తక్కువగానున్నదయే నేటిటిల ప్రాపించితిని. సినిమా దిబ్బితీ
 దేశాన్ని, అనువాక్యము నందలి నివిలు అను కదమునకు వాను.
 యొలెంటు, అనియే ఉర్ధ్వ, దేశీయలు లేమ చిత్రస్వేచ్ఛయనా
 నిత్యత్రాసకాలానపు దట్టికావ్యములకు వారు గదంగ కంఠమునట్లు
 వారికేల నేర్చునాడదు. 80 కోట్ల మంది ప్రజలను దౌర్జన్యము
 నకుగదంగకుండునట్లు చేయుట కష్టమేమని నేను గూడ నొకప్పు
 కొందునగాని మన యదృశ్యమయిన ప్రపటిచిత్రకర్తగా పనిచేయు
 వారు యిండ్లలోనుండి వెళుపటికి రాకుండ చేయుట అసాధ్య
 మని మాత్రము నేను నమ్ముచాలను. బుద్ధివశాలత ను నిష్కాపకత్తి
 నును గల ప్రచారకులు లభించిపో మన మీదనిని చేయబాలక
 పోయెను. చారి చారాలలో కలంటిరులే బుద్ధిపూర్వకముగ జనసంఖ్య
 నును ప్రోగుచేసి దేపించిరి. వారు యరుదేశముతోనే ప్రజలను
 పోలీసు నే నే ను ను కం క తు గా ని పో యి రి. ఆ
 రీతిగా జనులను చేర్చుకుండ కలంటిరులుండ
 బాలని నేను నమ్మును. (వారట్లు చేర్చునాడదు.) గుంపులేరి
 నను కలంటిరులసంఖ్య అత్యధికముగా నున్నపుడు ప్రజలు ధౌర్య
 కృత్యములను చేయకుండ నిరోధించుట కలంటిరుల కత్యయము
 కాదు. తమ నాడుకత్వముక్రింద తమ ప్రోత్సాహములను బయలు
 చేసిన గుంపు రగిల్చిపోయిన అగ్ని బ్యాల్లలో కలంటిరు లెదురును
 ముందుగా నురికి మడియెటు వారికట్టిరి మధ్యకర్తవ్యమై యొం
 డెను. గుంపులయి పోలీసువారిని నిధివనుడ జేయుటకు ముం
 డిటీరు లకత్తు లెనవో అధ్యము పక్షమువారు ప్రాణనమృత్యునా
 నైన నొనరించుట వారికి విధియై యున్నది. గందరగోళము జరుగు
 చున్నదని కలంటిరు లెచుకుదురు. పోలీసు నలుమనస్సెత్తురు పో
 లీసు నేమనుటో నున్న సంగతివారికి తెలిసియేయున్నది. అదిచిరము
 రెండుసారులు ప్రజలకును యినస్సెత్తురుమను గంఠుర్నము జరి
 గిన సంగతిగూడ వారికి తెలిసియేయున్నది. అట్టిచో చాపి
 చారా వాత్సల్య జరుగకుండ చేయుట నిష్పియముగా
 నుభవిసాధ్యమై యుండలేదా? వాత్సల్య చేతవలెనని వా తెట
 రను కుట్రపన్ని అచటికి తెళ్లేలేదు నేన గీరించెదమనగాని
 మొదటి యుద్ధము కలుగుచున్నది కలంటిరులు మొదటి
 నే ప్రాపించి యుండకపోవుట గొప్పటాము. బొంబాయి దౌర్జ
 న్యములను నేనే శ్వయముగా చూచితిని. రా కుమానుని దుర్జన్య
 మాలను బహిష్కరింపవలెనని పోయెట బోధించిన ప్రచారకులు
 మీరు ఓప్పులగి యుండకలెనని గూడ వారికిట్టిగా బోధించి
 యుండకలసి నది. కార్మికులు విస్తారముగా నుండెను
 తావులందు కలంటిరుల నధికముగా నిజమించి యుండకలసి నది.
 వాంటలు చేయలేదు. ఇతరుల తలపాగాలను బోపీలను బలవంత
 ముగ నూడవీయకుండ చేయకపోవుటను నేనుగూడ నావిధి
 ను చేకొనితిని. చెన్నపురి అల్లరుల విషయమును చూచుదు.
 అచట జరిగిన అల్లరులలో నిరోధింపబడ విమలతో దొక్కటి
 యును లేదు. అచట జరిగిన జల్లాల కన్నీటిని కార్మికునుసంఘ
 మువారి బాధ్యులని నా అభిప్రాయము. బొంబాయిలో జరిగిన
 అల్లరుల సంగతివారి కదివరకే తెలిసియుండెను గాన
 చెన్నపురిలో నారటాలు జరిపినచో దౌర్జన్యము జరుగకను నమ్మ
 కము వారికి పూర్తిగాలేకున్నచో వారు నారటాలును జరుపకం
 డుటయే వారిధర్మమైయున్నది. అన్నిచోట్లు ప్రచారకు బుడ
 రును దౌర్జన్యరాహిత్య తత్వమును దాని సంబంధమును పూర్తిగా
 ప్రాపించియుండలేదు. ఉదాహరణగా వారు కోరి. అదియేవారికి
 ప్రీతికరము. ఈ ఊరేగింపులను జరుపుటలో నవికన్నీయు బోక
 నిధుగు కక్తి విజృంభణములే యను భావ మగోచరముగ తెల్లర
 మాననముబందును గూడ దాగియుండెను. అదియే దౌర్జన్యరాహి
 త్యము నకు నికర్థము. దౌర్జన్యరాహిత్యమును కలుగజేయుటకు ఎటు

చాటుకు వెళ్ళుట కా నక్కరలేదు. కాని తమనిధిని సరిగా గుర్తింపి తప్పింపకుండ చనిపోయితి ప్రచారము మాత్రము కావలెను.

ఒక సంవత్సరములో స్వగృహము లభించునను ప్రాంతి తో ప్రజలు పరిచేయదని మిగిలినది. అందులో చాల సత్యము వున్నది గాని ఒక సంవత్సరములో స్వగృహము వచ్చునని ఆశించు వారు కడు దుఃఖమున పరిచేసివో వారు స్వగృహమును కోరి పనిచేయుట లేదనియే చెప్పవలసివచ్చును. తాత్కాలికముగా వుండే గృహము కొంత యందుకలదుగాని ఒక గొప్ప జాతీయోద్వేగమునుండి తాత్కాలికముగ నుండుటయు అసాధ్యము. స్వగృహము సంపాదనము గాగడవాని ముఖ్యమగుటచే, ఆ బద్ధి నీరసముగ వుండవలసివచ్చి, నీరసముగ బలభిరించి గడించిన యుద్వేగ శక్తి అత్యధికముగా పెరిగి మనదేశమును అక్రమముగా నామించివేయవలసి యున్నదనియు, యుద్వేగమునుండి ప్రతికారమును తలపడు మనము స్వగృహమును గడించుచున్నాము.

సామాన్యజాతీయత సమీపమునందున్న జాతీయతను సరిగా తాల్పాటా నడపజూతు సేతువలెచేయవలెను దౌర్జన్యము కలుగుచో తక్కిన జాతీయమును గూడ భరింపజేయవలసివచ్చి భాగములేమియు లేరను అందును గూడ స్వగృహస్థైర్యముతో భాగములైంది తరువాత వలసినచేయగుటచేత నుడు (గామములోని దౌర్జన్యము తాల్పాటా పట్టమనన వ్యాపించుచుండు. నిజముగ నటుల ఏమూయుటతా తాల్పాటాను దైన దౌర్జన్యము కలిగినను అగుట కాంగ్రెసు వారి ప్రచారములేమిటిగాని ఆ దౌర్జన్యము కాంగ్రెసు ప్రచారము సంబంధమున జాగ్రత్తగాని నిజ బాధ్యత కాంగ్రెసులకు వున్నదని విరమించియుండను. గోరట్లూరు, బొబాయి, మైసూరులలో జరిగిన దౌర్జన్యములు కాంగ్రెసు ప్రచారమునకు సంబంధించినవి కాని మిగిలినవలె కాని జాతీయతాత్మకములగు సంబంధముననే ఆ ప్రచారములలో దౌర్జన్యము కలిగినది. చుల చారులనుగూడ చూడాలను దౌర్జన్యమును ప్రారంభించి చాలకాలముగాని కొనసాగించినదిగాని ఆ దౌర్జన్యమును సేను లెక్కచేయలేదు. ఆ దౌర్జన్యమును పట్టి వననిధానమును సేను ముగ్గులేదు. చూడబ్రాహ్మణులను గూడ తేను ముగ్గుకొనిలేదు. చుల చారుల దౌర్జన్యమును వనను గోరట్లూరు దౌర్జన్యమును గల భేదమును సేనుపట్టికొని పైకి వలను. చూడాలను అందుచేయవలెను శక్తి కలుగుటచేత వారికి రక్షాత్రియాలవలెచేయవలెను. ఇతరులను ముట్టడించుట కంటి వాడుకగాదు కాదు. ఈ దౌర్జన్యమును తోడుగా చూడగూడదు రైతులు సేను సేనుగా వుండును. మాపలాల విప్లవ స్వగృహము చేతుధను నకుండుటచే తక్కిన భాగముల వారియందే పరిపంచలమును వానివిధముల కలుగలేదు. గోరట్లూరు దౌర్జన్యము పట్టిగాదు. అది నీరసముగాని సామాన్యమైన పరిణామముగాన వుండును. వెటనే దానిని సూచించుచున్నది. కాదౌర్జన్య మిరరావృత్తులకు గూడ వ్యాపించును.

శక్తికాండోల్లంఘనమును గూడ విరమించుట ప్రజల చిత్తవృత్తి వనన గుర్తించుట కవకాలము లేకుండ మున్నదని మిగిలిన ప్రాంతి. వారి చిత్తవృత్తి మనము గుర్తింపజక్కరలేదు. ప్రజలు పోలీసులలోను నిర్మాణకార్యక్రమము గండును నిమిగ్నులు కావలెను. అటుల జరిగినచో వారిభావములు తుల్యమైనవి వుండును. కోర్కెలూరుకుట కరికాళముండను. ఇండియన్ జాతీయ మనోనిగ్రహమును బడయగోరవారు ఆంగ్లేయులను వదిలేరనియు గూడదు. వానికేదో దొంగలముఠా అటుల వానికేదో దొంగలముఠా వారు ప్రయత్నించుచున్నాడని వివేచకుల కంటికిందచేత వారు వాని నెదుర్కొనుటకు సిద్ధంగా నుండవలసివచ్చె.

మనము అపహేయోద్వేగమునందలి విషయములను వేసిని గూడ నిజమైచేయలేదు. ఈ విషయము యంగు ఇండియా ప్యూజలో కుప్పముగా ప్రకటింపబడెను. ఇతలు జరుపరాదను సాత్తేవులు చేయబడియును మనకు తెలియకపోయినను గూడ మనము వాని నుట్టింపరాదు. అత్యధికముగా తొక్కినిచూమును గడించినచో మన యుద్వేగమును కలుగజేయవలెను కాదు దౌర్జన్యముల కలిగినచో కోర్కెలూరును నానోల్లంఘనము సాగక పోయినను గూడ మనము ఆ దౌర్జన్యమును కొనసాగించు పద్ధతి చేక్కరలేదు. ప్రజలు ప్రజలను కోరికతో మన మందిలమున కాళమును కలిగింపరాదు. ఇందువలన ప్రజల అనురాగమును మనము కోరికతో మనము పరే మనసంఖ్య అత్యల్పమైనను సరే మనము మన పిల్లని సేవేయవలెను. ప్రజలయొద్దను సారము అనుకూలంగా జూపు ఆ దౌర్జన్యముకంటే దీక్షతో నిజములగు ప్రయత్నం పనిచేయు వారు దేశమునందంతుకు చేరి కొన్నివందల మంది చూడమే యున్నను ఎక్కువ లాభము కలుగ గలదు. కాక మీ రంతకృషిలే స్వగృహము సత్యమును సందృఢపరచి పని కోరెదను. సేనువానిన సేతువులు సంకృతీకరముగా

లేని మీ రిప్పటికినిగూడ తలచుచున్నచో మీరు కా కాదమును ఖండింపగోరెదను. మన మందమును స్వగృహముగా గాఢాచించి నిర్ణయము చేయవలెను. కృత్రిమ ఆ దౌర్జన్యమును గూడ సూత్రముగా గుండ్లపించినగాని ఫలము కలుగదు. అత్యధికోద్వేగమును సత్యమును దౌర్జన్యమును యొక్కటికినిగూడ సెరవేరనట్టి మిథ్యాస్వప్నమును విరమింప సేను (గూంపలని వచ్చి నను కాదు చించిలేదు. అదియే మన సమస్యను సేను అది యేంవనలేని సమస్యమే యగును. నా కొక్కటే ఆశము. ఆచరణ సాధ్యమును ప్రత్యక్ష దౌర్జన్యమును వదిలివేయకంటే దౌర్జన్య రాహిత్యస్వప్నప్రకంచమును తలచియుంటే నా కానందప్రదము. సేను నా కడివలను కలుగజేయితిని గాని నా సహచారులచేయును గూడ నటులే చేయవలసివచ్చెను. నా సహచారులలో చాలా ముందు ఆ సహచారుల కృషి మొదటిదిగా ముగియ రావలసి యోగ్యము మన సమస్యకముతో మాత్రమే దీని నవలంబించి. నాకుగల వరసంబంధములకు సమస్యములు వారికి లేవు. అట్టి సమస్యములు వారు గూడ కలిగియుండలేని సేను నిర్బంధమును. మీరు త్వరలో ఆగోగ్యమును బడసి అపసరమైనచో ఆశ్రమమునకు వచ్చి ఈ విషయమున నాతో నింకను చర్చించగోరెదను.

రెండవ లేఖ

సబర్బత్తి చెరసాలయందుండి గురువారమునాటి రాత్రి గాంధీమహాత్ముడు వ్రాసిన ఈ లేఖకు ఆ చెరసాల సూపర్వైంటెంట్ 1922 మార్చి 17వ తేదీని పంపెను.

సత్యముగా సేమి యని సేను విచారించినచో అదియు సత్యమునందే అన్నియును యిమిడించుచున్నది తెలియుచున్నది అహింసలో సత్యముచేయవలెను మనము సేను సేను యింటిని కాన సత్యము గూడ అహింసలో చేయవలెను. నిర్మలత్వమునకు సేమి యింటిని చేయవలెను అప్పుటి కది సత్యమే. ఈ వ్యక్త సత్యమును గ్రహించి అనుసరించువారు ఆంగ్లేయ సత్యమును గూడ (గూంపలని) కలుగజేయ. ఇందు మన విధుల పరస్పరసంఘర్షణ సేమియు నాకు కలుగుచుంటేను.

కాని అహింసమున సేమియే నిర్ధారణచేయుట కష్టము. సేమి సంహారములకు దౌర్జన్యముల నుపయోగించుట అందుకు గూడ హింస (ప్రాణహానియుండు) కలదు. దౌర్జన్యముతో నిర్మలత్వముగ నిండియున్న యీ ప్రపంచమును మనము అహింస (కీటుచేయవలెను)ను అభ్యాసము చేయవలెను. ఇది సత్యము. ననుసరించిన యెడలనే సాధ్యముగను. కాబట్టి సేను సత్యము వ్యాపక అహింసను చేరగలను సత్యము (ప్రేమకు) మార్గము కావున. సత్యమువలననే (ధార్మికత్వము) దుఃఖముగను.

ఒక సత్యమును-ఒక సత్యాగ్రహము- అప్పుక అణకుటగా నుండలేదు. అతడు సత్యములో నిమగ్నుడై కలిగియున్న విశ్రమ మెందో ను నాటికరితంలో ప్రతిక్షణమును సేను దీనిని తెలిసికొనుచున్నాను.

ఈ రోజున నాకు తెలిసినంతవరకుగా సత్యముసంగతి నాకు ఒక సంవత్సరముకంటె తెలియదు. సేనిర ఆత్మదానము విషయము నాకు యీ రోజున తెలిసినంతవరకుగా ఒక సంవత్సరముకంటె తెలియలేదు.

“బ్రహ్మము మాత్రమే సత్యము ప్రపంచము పూర్తిగా మిథ్య” అను పూర్వకాలపు ప్రమాదాలి మహిమ ప్రతినిధియను మహింత బలముగా నాకు తెలియుచున్నది.

కావున మనము ఒప్పు సత్యనిరూపకము ఒప్పుకొనిచో మనలో నున్న (కారక) స్వమును కలిగి సత్యమును పూర్తిగా తొలగిపోవును. ఇదిపోయి సహన మేర్పడును. మన కిష్టముల పర్యవసరాల వలె కనుబడి ప్రపంచము యొక్క తత్వము అటువుల వలెనవలెను. కలిగియున్నది (ప్రాణము) అనామమిద కాధారపడియున్నది. మనలో నున్న అమాము కలననే కలిగియునిలించియున్నది. కలిగియున్నది సాంతముగా రూపుమాపుటయే మోక్షము. తనలోని అనామమునకు దిగజాడినవాడు సత్యస్వరూపుడే. అట్టివానిని బ్రహ్మ మనుటకు ఏమియు సంభేదములేదు. కావుననే భగవంతుని నామములలో దానానదానుడనునామమే పది ప్రకటమైనది.

భార్య, పిల్లలు, స్నేహితులు, ఆస్తులు-అన్నియు సత్యమునకు అనుబంధముననే-సత్యము నాచరింపవలెను. సత్యముగ రకు వినిపిచిని త్యజించగలగింపజేయ సత్యాగ్రహము మనబడుచున్నది.

సత్యస్వరూప మనుననుకూలము ననుసరించుట సర్వజనులకును ఇప్పటికంటే చాలవఱకు సాధ్యముగనుటకు చేయబడినది. సేమియుద్వేగమును ప్రారంభించినది. కావుననే మీరంటి వారిని త్యాగచింతపముకడకు గొనిపోవుటకు సేను వెనుదీయను. భారతీయస్వరాజ్యము దీని బాహ్యస్వరూపమేయగును. దీనియధార్థ స్వరూపమే శక్తికాండోల్లంఘనము. ఇంతవరకును సర్వనిధముల సమగ్రముగా సత్యాగ్రహము : భగవంతుని నిర్దులైనవా రొకరైన దేశమున కలుగకపోవుటయే యీ ఆలస్యమునకు కారణము. అంత మాత్రమున మనము నికరేమిచేయరాదు. మనముగను అధికదీక్షతో పరిశ్రమించి కది మనకు ప్రాప్తమౌచును కాదనునని సురక్షిత సెరసాలనుండి మహాత్ముడు వ్రాసిన లేఖను 17-3-1922 తేదీని చెరసాల సూపర్వైంటెంట్ కరిగించి సేను ఇమిడినానా బలాబాగాలి పంపించెను.

వాతావరణస్థితి

1 వీధినిండి డిసెంబర్ నెల 12 తేదీ బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య కార్యదర్శి	మేజర్	అధ్యక్షులతో	అధ్యక్షులతో	అధ్యక్షులతో	అధ్యక్షులతో	అధ్యక్షులతో
కలి 24 గంటలలో	కలి 24 గంటలలో	కలి 24 గంటలలో	కలి 24 గంటలలో	కలి 24 గంటలలో	కలి 24 గంటలలో	కలి 24 గంటలలో
గోపాలపురం	79.9	59.4	...	38.15	25.74	...
కోరాపుట్
విశాఖపట్నము	80.0	66.2	...	41.70	20.16	...
కాకినాడ	79.8	65.4	...	41.18	17.86	...
మచిలీపట్నము	81.0	66.1	...	45.80	1.02	...
గుంటూరు
రెన్నులూ	81.0	62.1	...	1.76	2.97	...
చిత్తూరు	87.5	62.1	...	1.46	4.74	...
అనంతపురం
కడప	85.7	65.2	...	5.27	8.66	...
తెలంగా	85.7	68.1	...	28.69	2.79	...
మధురై	84.2	68.6	...	21.77	6.89	...
కడపూరు	82.8	70.4	...	29.44	0.15	...
చిలూరు
కలము	68.5	69.6	...	5.29	5.45	...
కొంజంపట్నము	87.7	68.8	...	66.8	4.01	...
విజయవాడ	87.8	72.1	...	8.65	4.76	...
కామవట్నము	80.8	76.3	...	24.79	7.95	...
పుదుచ్చోరు
మధురై	87.0	70.7	...	9.70	3.65	...
హంబట్	80.8	75.4	0.16	19.72	4.83	...
విజయవట్టి	18.56	2.10	...
యెమ్మిద్రము	84.2	75.5	...	17.42	0.98	...
కాచ్చిన్	90.9	76.1	...	10.83	1.80	...
కాలిక్టు	88.8	74.5	...	5.08	10.98	...
మంగళూరు	89.4	72.0	...	4.87	5.96	...
బెంగళూరు	82.5	59.8	...	1.86	7.69	...
హస్సన్
కూర్కూరు	78.1	57.2	...	4.71	7.6	...
కృష్ణా
ప్రొద్దాబాద్
హావేరి
తల్లిగిరి
కొంజం
బోలూరు
కొడేకూరు	64.7	50.8	...	21.07	0.71	...
అనుబంధము

సర్కారులు:—ఆకాశము ఒక మోస్తరుగా మేఘావృత్తం వైపు వున్నది. విశాఖపట్నం, కాకినాడలలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. కిత్తోవట్టి మామూలుగా వున్నది.
దీక్షా:—కర్నూలులో మేఘములు కొంచెముగా వున్నవి. ఆర్ద్రత ఎక్కువ లేదనే చెప్పవచ్చు. కర్నూలులో రాత్రినే డి.వి. కి. కి. దీక్షలు ఎక్కువ.
కర్నూలు:—ఆకాశము కొంతవరకు మేఘావృత్తం వైపు వున్నది. కిత్తోవట్టి సహజముగా వున్నది.
ఎస్. ఆర్. య. సామ్రాజ్య, కాలాచరణ కార్యదర్శి

అభ్యుదయము:— టాంపువోద్యమముపై గూడ విమర్శించుటలో నీసంపుటవా రట్టి అభిప్రాయముతోనే యందుండి నేను తలంపవచ్చును? (పూర్వ)

గివ్వాలాగారు:— ఇంతకును యీసంపుటయొక్క అభిప్రాయము, యేవరికీమీదగాని స్వయంపోషకముగా లేదు. యిదే ప్రాచీనభావము లేదు.

దేవగారు:— ఉత్కల పరిశ్రమ స్వయంపోషకముగ నుండగలదనియే యీసంపుటయొక్క వాదము.

గివ్వాలాగారు:— ఉత్కలపరిశ్రమ యొనకు కృత్రిమమున దేలవలయును. ద్వివిధములగు మూలధనము వచ్చునని మీరు నమ్ముకము గలరా?

దేవగారు:— అవును. మూలధనము తప్పక వచ్చును. పరిశ్రమ విస్తృత పునరుద్ధరణము.

గివ్వాలాగారు:— ఉత్కలపరిశ్రమలో పోటీని జూడ, ఇండియాకు కావలసినవస్తువులను దేమాంధునాలోనివలగా యింకను రెండుమాటు కంపెనీలను అనకాకము లేదని మీరు తలంపెదరా?

దేవగారు:— మీరు ఎరువతి మాట ఆలోచించుట లేదు. మీరు స్వచ్ఛాపాద్యముతో జేరునెదల విశేషపుకర్తకులతో పోటీకొలుపునెయ్యవలెను.

ప్రాధేసరు కార్గి:— మీరాబ్బులములలో భారతదేశమును సాధ్యమొనరిత్యంతో స్వయంపోషకము జేసికొనునది. జేయవలెనని మాకును విషయముల దెలిసిరి. మీరు యిట్లు స్వయంపోషకము కాక జేయవలెనా?

దేవగారు:— పరిశ్రమలను స్వాభావికముగ విభిన్నపరిచి.

ప్రాధేసరు కార్గి:— ఉత్కలపరిశ్రమ రక్షణ అక్కరలేదని మీరభిప్రాయము. దానికర్మము వాదనని నద వివేచనలసినదా?

దేవగారు:— అంతే.

ప్రాధేసరు కార్గి:— మూలధనముకంటెను మీరు యిట్లు చేసా?

దేవగారు:— అది పరిశ్రమల బట్టియందును.

ప్రాధేసరు కార్గి:— వెదకెదల ఆర్థికపరిస్థితులు లోను మాగకము మాఖ్యముగ నాలోచింపవలసినదా?

దేవగారు:— మాఖ్యముగ నాలోచింపవలసినది కాదు.

*** * * *

తాతాకంపెనీ

కలకత్తా, డిసెంబరు 11:— కేటితో కలకత్తాలో టాంపువోద్యమము ముగిసెను. వాడు వెళ్లునని యందు తాతా ఇంజనీరు ఉత్కలంపెనీ వారు యీ క్రిందివిధముగ ముగింపి వచ్చునని బలిపిరి.

టాంపువోద్యమమున నీకుండిన పాత్రములలో తాతా కంపెనీ ముఖ్యపాత్రమును పోషియును. ఉత్కలపరిశ్రమ కనుభియ్యకముగా విశ్వసనీయముల కంపెనీ వారు కనుగొనెరి. ఇతియంగా మేము జేయుచున్న, ఆమెకాలో నున్నామి తమలగు ప్రాధికంపెనీలను చేయుచున్నామి. దీనియందు కొన్ని స్టేటుమెంటులగు గలరు. ఇంకను బోర్డువారియందు నీకుండిన యితరపాత్రములను జూడ మేము మాఖ్యముగ నీ ఉత్కలపరిశ్రమలో నవలభ్యము గాంచెనని చెబుచున్నాము. కావున, యీ కంపెనీ వారు ఉత్కలపరిశ్రమ కేయారు జేయుటకును, యీ దేశములో నామరూపధనముపై రెండువేల కేసులకును యేమి జేసికొన్నారో బా రి కి యీ భారత్తు మె లి యు ట మాఖ్యమున మేము తలంపించితిమి. ఉత్కలపరిశ్రమ మొత్తమునకు విస్తరించిన నాటికి ప్రాతీకములలో మాత్రమ పరిశ్రమలగు కేయారుజేయుట మూలధనము దరిగాను. తాతా కంపెనీవారి ప్రాధికంపెనీలను పూర్వము, యూరోపియన్ మాన్యుఫాచరములను, డి. ఇంగ్లీషు కంపెనీలను, ప్రభుత్వములకు చేరిన కంపెనీలలో ఉత్కలపరిశ్రమ కేయారు జేయుటకు ప్రయత్నించునని జేయుచున్నాము. ఇందుకు విఫలములయిరి. తాతాకంపెనీ విమర్శించి ఖండించుచును ఆ విషయములను జూడ క ముందుకొనవలయును. ఏమైనను మా కంపెనీ యింక వివరములను జేయుచున్నది. దీనివలన ఉత్కలపరిశ్రమ రక్షణముగ నున్న సమానమైనదాని యెత్తున మొత్తము సమర్థితో ఆయారు జేయుచున్నాము. ఇట్లు విషయంకముగ ఫలితములు చేయవలెనని తోచునది. ప్రత్యేకపరిశ్రమలను మేము ప్రస్తుతము చెప్పెదము.

ప్రభుత్వము యీకంపెనీకి జూలియను కేసెడి అందును తిను కంపెనీవారు కన్యలగు ఇజనీరులగు నుండిరి. అకంపెనీ

వారి ప్రాతీకములగున్న మేము వివరింప నక్కరలేదు. పిదప కేసెడిగారి నలవాడైనది. పి. వెనుగూరు మాకు కన్యలగు ఇంజనీరుగ నుండిన. వాటితో మాన్యుగారును ఎన్నెపుగాను గలపియుండిరి. దీనితోడు అనేకసార్లు మేము ఉత్కలపరిశ్రమ కనుభియ్యకమునకు కేయారు జేయుటకు గూర్చి మంచి నిపుణుల సలహాలను గూడ పుచ్చుకొనుచుంటిమి. కార్మిక ఉత్కలంపెనీ హోంలెడ్లు వ్రాంటు అసిస్టెంటు జేకలు నూరిరెండ్లెంటు వాడునుగారిని 1913-14 సంవత్సరములో ఇండియాకు రప్పించి మానులను పరిశీలించుటతో చా:మానులను విమర్శించి కాలముతో మాకుంపెనీ ఉత్కలపరిశ్రమ కేయారు జేయుటకును విమర్శించి సంపూరించుటకు సంపూర్ణాధికార మొనగితిమి. ఈపరిశ్రమలు కే కంపెనీలకున్నవిని రెండుసార్లు పెన్సిల్వనియాద్యాలను మాలో ఖనికావైపునందు అసిస్టెంటు ప్రాధేసరుగ నుండి నట్టియె, ఇండియాప్రభుత్వమునకు తోపాపరిశ్రమకు నుండి నట్టియె డాక్టరు మాక్ విలియం గారిని నియోగించితిమి. ఆయన ఆరుమాసములకు ఓవేల చార్జులను, యిది పనిజేసి మాచెను. 1919 లో మాప్రాంటు వాగున నుండినయె ఆర్మీలుగారు తినిన సమర్థము నూపరింపెండింటి యె డాక్టరు మాక్ విలియం గారు సలహా ఇచ్చిరి. అప్పటినుండి యె ఆయన వెల్విన పద్ధతులమీదనే పనిజేయుచుంటిమి. వోర్డువారు ఆమెకావారి కనుభియ్యకము మాఖ్యమున పోల్చియదే గూరునెదల మేము యిప్పుడు మావద్ద ఫిపునూపంపెండింటుగనున్న ఆల్టెగాంధరుగారిని మాకుంపెనీకుమున సాక్ష్య మిచ్చుటకు తంపెదము. ఆయన స్వానుభవములతో బోర్డువారికి నరియైన లెక్కలను జెప్పెదను.

ఆంధ్రులను వాడతగిన

మానుదన మంజరి టానిక్ మాత్రము

పీటినివాడుటతో ఆయుర్వేదము, అంజనము, ఆర్యాయము మొదలగునవి కృత్రిమములు, అన్నిరకముల వ్యాధులకు ఎట్టి స్థితిలో నైనను మంచిగుణము నిచ్చును 40 మా గల బుడ్డి 1-కి ధృరు 1 కైకృదికృత కావలసినవారు (వాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

రాజువైద్య నారాయణజీ కేశవజీ

27 చైవాబాదుకోడ్లు, మద్రాసు.

భారతి

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక

దీనియందు భాష వాఙ్మయము చిత్రకళలు శిల్పము గానము మొదలగు విషయములకు సంబంధించిన పండితులవ్యాసములు గలవు. గాంధీమహాత్ముని రంగులపటమును నాలుగై దితర రంగుల పటములును మజిలీన్నినాయకుల పటములును తదితరపటములును గలవు.

సంచికయంగు 160 పుటలున్నను చందా పోస్టుఖర్చులు సహా సం॥ 1-కి రూ 6-0-0

ప్రకటనలను పంపదలచినవారు తెలిపిన ధరలు తెలుసుకును.

వెంటనే దరఖాస్తులను క్రింది చిరునామాకు పంపుకొనవలయును.

భారతి మ్యేనేజరు, 7, తంబు శెట్టిపిథి మదరాసు.

భారతియ తరుణామ్మ త ఆఫీసు పామిడి

ఆశ్చర్యము! వెలస్వల్పము!! ఫలమధికము!!

ఇకను అవకాశముగా డాక్టరు వద్ద కెల్లి కెక్లెక్లెలు పరచక బేషధనులకు ధనము వ్యయ పరచి నరనరముచేదు. మా బేషధనులు రోగులకు చాలా మంచి గుణ మిచ్చును. అనుభవ సారమైతి, గమ్యముగా భవిష్యమును, గుణములేని ఎదల సామ్య వాచ సీయబడును.

అమృత జీవన్:— ఈ డివ్యోపధనము ప్రతి గృహమునందును తప్పక ఉండ తగినది. కల విధ వివరములు, కలరా, ప్లేగ, అన్ని విషయములకు సం

టి నోవ్యలు, వంతకూలు, చెవిపోటు, చెవులలో చీముకారదము, బిడ్డలకు కడుపులొని వార సంబంధమైన వాధలు, స్త్రీలను బుత్రకాలముందు కలుగు వాధ, అజీర్ణ వాయువు, దగ్గులు రక్తవరుసము పొక్కునొప్పులు, గజ్జ, తామర, రురద, పుండ్లు, జలుబు, తలనొప్పులు, తక్షణమే నివృత్తియగును. అనుపానవి శేషములకల్ల యింకా అనేక వ్యాధులు నివృత్తియగును ఒక చుక్కను తాంబూలముతో నేవించిన నోటిలోని దగ్గంధము పోవుచు గాక మంచి గుణమున గలగును. సంగీతజ్ఞులకు కథ ము హరించి, స్వరమును వికసిత చేయును.

అన్ని వోట్లకు ఏకంట్లు కావలయును. ఏకంట్లుగ నుండగోరు వారు మాకు ప్రాసినవరకులు తెలుపబడును.

డాక్టరు ఎం. బి. ఆర్. వర్మ, ప్రొఫెసరు పామిడి, పోస్టు (అనంతపురముజిల్లా).

మైసూరులేఖ

బెంగళూరు, డిసెంబరు 7.

ప్రెస్టాయిగారు:— నిన్నటి ఉదయం రీసింగు ప్రభుత్వ గారు మైసూరునుండి స్వేషము తెలుసుతో వచ్చి, మైసూరు నేలము పోయిరి. అతడు ఖైదానీలను నేలసయమున 9 అడుగుల పెద్దపులిని ఒక్కరుపాక దెబ్బతో కాళ్ళచుపిరిని తెలియుచున్నది.

శ్రీనివాస కాశ్మీగారికి రిందులు:— గౌ. వి. ఎన్. శ్రీనివాస కాశ్మీగారు సంతూర్ణ ఆరోగ్యస్థితికి వచ్చిరి. బెంగళూరులోను క్రైస్తవ యువజనసంఘము బాలభిలుసుంఘము మున్నగు సంఘములవారు కాశ్మీగారికివిందు లాంగి గౌరవింపియున్నారు.

కన్నడభాష:— ప్రభుత్వపక్షమున అల్లర్లు అన్నియు కన్నడభాషలోను గూడ ప్రకటించబడునట్లు జూరుకుట గాను కన్నడభాష ప్రాచ్యులేటరు గారి నేర్పరించెట్లు ప్రభుత్వ ఉత్తరువు ప్రకటించబడినది. తాలూకాధికారులు తమ ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములన్నియు కన్నడభాషలోనే జరుపుమంద గౌరవి. కాశ్మీగారిములగారి తీర్పులు జెప్పబడగా కన్నడభాషలో జరుపుటకు యింకను వీలులేదని ప్రభుత్వమువారు జెలుపుచున్నారు.

గుట్టపు స్వారి:—మోటారులు, ట్రైసిక్లు నడచుటకు తగు రోడ్లు నడుచుటకుల లేనిగావుము లోకమున వందలవేలందె యిన్ని తాలూకాలమోటారులు అందు గలవు. ఆందుచే ఆయా ప్రాంతములకు బోయి కలికిలింది రావలసియున్నది వెన్నుకొని మనకు మాకు ఉద్యోగులు గట్టములపై బోయి తమ పనులను జూరుకొనుటకు బద్ధకపడి సరియగు నివేకములను పంపకాలకున్నాడు. అందుచే ప్రతి ఉద్యోగియు ఒక గుట్టమును ఉంచుకొని దానిపై గ్రామములకు బోవుచుండ వలెనని ప్రభుత్వము వారు ఆర్జున జేయుచున్నారు. అట్లు చేయుచున్నచో, ఆయా కాభాధికారులు వారినిగూర్చి ప్రభుత్వమునకు ఫిర్యాదుజేయవలెను. ఇంకను ప్రామముల పరిపాలన బాగుగ జరుగునని తోచెడిది.

వనసంత్సరణ:— ప్రతియేట కాశ్మీకమానులలో మహారాజావారు ముగారు రు 1000 నుండి 1500 క్కయముజేసి ప్రాచ్యులులకు వనసంత్సరణము జరుపు యాచరముండెను. కాని ఆర్థిక విషయములబట్టి యీ యేడు అట్టిసంత్సరణ జరుపుట మానుకొనిరి. కాని వందరు ప్రాచ్యులును సంత్సరణ జరుగవచ్చు పురజనులకు హాదలుగవచ్చునని దలంచి, క్కయముగా చందాలు కనూలుజేసి సంత్సరణ జరిపిరి.

నేటి కార్యక్రమము

కానకపర్వ ఈయనకు 11 గంటలకు ముగిసిన సమావేశమయ్యెను. గా. సర్. పి. రాజగోపాలాచార్యులు గారు ఆగ్రాసాధికార్యము వహించి, నేటి సభకు ఆర్థిక రెవిన్యూ మంత్రి గా కొత్తగాను రాజుగారును హాజరైరి. ప్రారంభమున ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

చట్టములు

అర్. శ్రీనివాసయ్యగారు, ఈనాటి కానకపర్వలో ప్రవేశపెట్టబడిన చట్టముల విలువ తెలియజేసి వందరాయని లామొంబరగారి సడిగిరి.

ఉ. ఇదిగదా కచ్చడే యీ సభయందు ప్రవేశపెట్టబడిన తూత్తుకుడి పార్టీ బిల్లులు, 1861 స్టేట్స్ మేన్ ట్రస్టుల నిర్మాణములకు బిల్లు, 1911 మద్రాసు హక్క్ థ్యాంకే ఆర్టు సవరణ బిల్లు గాక యింకా ఈ క్రింది బిల్లులు ప్రభుత్వమువారి విచారణ క్రింద నున్నవి ఒక్కొక్కటి కచ్చము కాగానే ప్రవేశపెట్టబడును:—

- (1) మద్రాసు అరిగేషన్ బిల్లు (2) మద్రాసు లోకలలో ర్మ్యూట్ల సవరణ బిల్లు (3) మద్రాసు జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల ఆర్టు సవరణ బిల్లు (4) మద్రాసు ఎలిమినేటివ్ ఆర్టు సవరణ బిల్లు (5) మద్రాసు హిందవుల బిల్లు బిల్లు (6) మద్రాసు నక్స వ ను ను సర్టిఫికేటు సవరణ బిల్లు (7) మద్రాసు ఎస్టేట్స్ ల్యాండు బిల్లు (8) మద్రాసు సివిల్ కోర్టుల సవరణ బిల్లు (9) యూరొపియన్లు, సంఠాలు, ఉత్సవములలో పాల్గొనదగిన వేర్వేరు బిల్లు (10) నర్సలను మంత్రి పాను లను నిజపురుషేంద్రులకు బిల్లు (11) బ్యాంకు రెవిన్యూ సెటిల్మెంట్ బిల్లు (12) విలేజ్ ఆర్డర్ ఆర్టు సవరణ బిల్లు (13) రెవిన్యూ కోర్టుల ఆర్టు సవరణ బిల్లు (14) మద్రాసు కోర్టులకు వార్డు సవరణ బిల్లు.

రామనాథరాజుగారు ఈ బిల్లుల యందు ఈసభలోనే ప్రవేశపెట్టబడునానని కచ్చితముగా వానిలో చాలవరకు ప్రవేశపెట్టబడునని లామొంబరగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

సం 12, సం 14 బిల్లులయొక్కను ఏకదర్శనప్రవేశపెట్టబడునని రామనాథరాజుగారు ముగిసినట్లుగా, బిల్లులు విమర్శనమిత్తమై ప్రచురింపబడు నని లామొంబరగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

రెవెన్యూ నిటి పరీక్ష

పి. రంగనాథమొదల్యారుగారు, మద్రాసు కార్పొరేషన్ ను రెవెన్యూలోని నీటిని మద్రాసులో వర్షపు నీరునుండి దీసి గిడికింగు ప్లంట్స్ బిల్డును పరీక్షింపమిరా లేక అట్టియుద్దేశమువారము గల్గియుండిరా వంపినయెడల అచట రెక్కడ గాన పరీక్ష చేయుటలేదనిరాయని స్థానికస్వపరిపాలనామార్గముని అడిగిరి.

ఉ. నీటిని వంపినయెడలనీరము. కాని కార్పొరేషన్ వారు గోల్డుములకు బిల్లులును కలన నీరుచెడిపోవుచున్నదాయని కనుగొనగోరవని నీ పరీక్షలను ప్రయోజనముడవని కర్తవ్యమునగా రిఫిరేషనును జెప్పిరి.

సకాశ్రీగారు స్పష్టపరచియున్నాడు. శ్రీనివాస కాశ్రీగారు ఉద్దేశముగల అభిప్రాయముగారు. భారతీయులు కను అగ్నిగోరమును కానాడుకొనుట అవసరమని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయమును తీరముగ ఖండించినట్లుగా, బొంబాయి కార్పొరేషన్ వనువారు ప్రతి భారతీయమునుగావించక, దాక్టరు సర్వూరు వారిని అభిసందించుచు నీటి తీర్మానములను ఆ గోరమును బలపరచినయొ గొప్పలాభము కలుగుననియు చెప్పిరి. ఇది అభిప్రాయముగాని విశేషముగల గాని బ్రాహ్మణులకు గాని బ్రాహ్మణేతరులకు గాని సమగ్రముగా, రీడింగ్ ప్రభుత్వము వారుగూడ సమగ్రముగని కొంతరింకు తెలిసిరి. కావున సభ్యులు తమభేదములను మించి ఈ తీర్మానమును ఏగ్రీరముగ ఆమోదించవలయునని కోరుచున్నాను. (కరతాళధ్వనము)

దాక్టరు య. రామరావుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. రా. కవలదిగారు సభకు రాకుండుటచే సభ ఆంతరిత్రో అవుడలేదు. మ.ల. కేజిరియు ఉదయం 11 గంటలకు సమావేశమగును.

దేశీయ వైద్యవిచారణసంఘ నివేదికము

రా. బి. పి. యస్. కృష్ణరావు వంతులుగారు

(ఈ కేసు వైద్యకర్తలనుగూర్చి విచారించుటకు నియమించబడిన కమిటీనివేదికపై ప్రభుత్వమునా రెట్టి చర్యను తీసికొనికో స్థానికస్వపరిపాలనామార్గము జెల్పదరా?

ఉ. ఈనివేదికను పాశ్చాత్యవైద్యవ్యవస్థ యెట్లుండునో కనుగొనుటకు ఇద్దరుమంది అనుభవముగల ఇండియన్ మెడికలుసర్జికుల ఆధీనములకు ముఖపెను. వారివర్త్యుత్వము వచ్చినది నేను ఇప్పటికి ఈ క్రిందిమాత్రము గావిందిరి:—

(1) భారతదేశీయవైద్యపాఠశాల నోటి ప్రారంభించవలయును. అందు పాశ్చాత్యకర్తలవై కే.జి. బొంబి, దేశీయవైద్యములను ప్రత్యేకముగ జరిపినవైద్యశాలండును. ఆయుర్వేదయుగానీ, సిద్ధ కర్తలకు ఒక్కొక్క వారికి రెక్కరకు ఉండును

(2) మద్రాసు మెడికలు కాలేజీ విశ్వవిద్యాలయమున 'వైద్యచారిత్వము' అను నూతనవిషయము లేక వైద్యకర్తలకు ప్రత్యేకముగ సంబంధముగలదని ప్రవేశపెట్టును.

(3) దేశీయవైద్యకర్తలకు భారత మహామొగియి మూలకల కేర్నీ భారతదేశీయ వైద్యపాఠశాలయందు మూలమును తొప్పించి కాశ్రుజ్ఞులు మంత్రిక కేయ నట్లు పీజేయుట.

(4) భారత వైద్య పాఠశాల (సినిపాటు రెక్కరముల, ముగిసియులకు ఆయుర్వేద, యుగానీ, సిద్ధవైద్యముల, లై సెన్సింగుబోర్డును స్థాపించుట. ఈబోర్డులకు దేశీయవైద్యకర్తలవై వైద్యము జేయుగోరువారికి లై సెన్సు తీరదరు.

(5) పట్టణములలో క్రొత్త ఆసుపత్రులను వైద్యశాలలను ప్రారంభించవలయు స్థానికసంఘములు ఈ లై సెన్సింగుబోర్డు కు త్రించిన దాక్టర్లకు నియోగింపవచ్చునని నూడ నేను నూచించుచున్నాను.

ఈ మాత్రములనుగూర్చి ఆర్థికపరిపాలనావిషయములు ఆలోచించబడుచున్నవి. వర్షవంశస్థిరము బిల్లులలో భారతదేశీయ వైద్యపాఠశాలను తొక్కాటుకగోరితిని. కమిటీ రిపోర్టుపై యుద్ధిక్తతను జేయుటకుండు నేను ఈ మాత్రములనుగూర్చి మెడికలు కమిటీ మొత్తము పాలనమును సంబంధించిన స్టాండింగు అడ్వైజరీ కమిటీసభ్యులతో చర్చించ గోరదను.

రయత్వార్థిభూములకు కాశ్రుత్వపు సెటిల్మెంటు

(ఈ ఈ రాజధానిలో రయత్వార్థిభూములకు కాశ్రుత్వపు సెటిల్మెంటుకు ప్రవేశపెట్టబడిన సలహాయమును కానకపర్వ గావించిన తీర్మానముపై భారత ప్రభుత్వమునా యేమైన ఉత్తరువుజేసిరా? అట్లయెడల దానిని బ్రెజ్ పట్టెదరా? అని రా. బి. పి. యస్. కృష్ణరావువంతులుగారు హామొంబరగారి సడిగిరి.

ఉ. ఈ తీర్మానమునుగూర్చి ఈ ప్రభుత్వమునాడు. కానింగోరు క్రిందటిమాత్రము భారత ప్రభుత్వమువారివద్దనుండి ప్రత్యుత్తరముకచ్చెను. ఆవిషయమును ఈ ప్రభుత్వమేములలో నున్నది. ఆ కాగితములు బ్రెజ్ పట్టె వలెలేదు.

జిల్లాబోర్డు రెయిల్వేలు

పి. రంగనాథ మొదల్యారుగారు

(అ) ఏబోర్డుక్రింద వారి స్వంతం కొంతయో ధూర్తివో యొన్ని రెయిల్వేలుగలవు? ఇంకవరకు ఆ రెయిల్వేలకుల పక్కా కృబోర్డుకు నిరలాభ మంతకకూరెను?

(బి) రెయిల్వే అధికారులను యెంతవరకు జిల్లాబోర్డు కెసరమురెన్యూ యొక్కరులకు తోడ్పడెను, యెంతవరకు రెయిల్వే అధిష్టికి వినియోగించబడెను?

ఉ. (ఎ) పుష్కరి, గుంటూరు, తింజావూరు, కొంజింబుర్తూరు, నేలంకొత్తిరువత్యేరి జిల్లాబోర్డుక్రింద రెయిల్వేలు గలవు. ఈ జిల్లాబోర్డులకు రిచ్చిన నిరలాభములు ఈక్రింద తెలుపబడినవి. తింజావూరు విషయమును మార్తము జెలిశలేదు. తెలుపగోరబడును.

పుష్కరి 854295 అను, గుంటూరుకు 427418 అను అంబుత్తూరుకు, నూ 90780 అను నేలంకొత్తిరువ, నూ 154074 అను, తింజావూరుకు 281 అను లాభముకచ్చెను.

(బి) ఈ మత్తమై రెలి శతము. తెలుపగోరబడును. తిరుచినాపల్లి కెయిలులో పి. వందరాజులు నాయుడుగారి దేహస్థితి

టి. ఆదికానియని చెప్పిగాన లామొంబరగారి సట్లు అడిగిరి:—
(ఎ) పి. వందరాజులు నాయుడుగారి కేసులో ఉన్న లాంపట్టి కడ దీవిజనము మేజిస్ట్రేటుగాక జేసిన తీర్పును ప్రభుత్వమువారు గమనించిరా?

(బి) తీర్పు (ప్రభుత్వమునా రాతీర్పును తెల్పించి చెవతా?

(సి) వందర కడ దీవిజన మార్జిలోనున్న 1 క్లాసు కడ దీవిజనము మేజిస్ట్రేటు కేసునాయరుగాను, తన న్యాయరీస్ దీక్షను తో లేని, ఉన్నలాంపట్టి దీవిజనములో ఉత్తంపాశ్రమముగా పి. వందరాజులు నాయుడుగారు మూలకకూరె (కె. ప్రా. కో. 144 నెక్ నుక్రింద ఉత్తరువుజేసిన మాట నిజమేనా?

(డి) ఉత్తంపాశ్రమములో రాజీ అనభవ అభ్యుత్థులగునెడుటకై వందరాజులు నాయుడుగారిని నేలంకొత్తి ఉత్తంపాశ్రమముకు పోనిచ్చిమాట నిజమేనా?

(ఇ) ఆదైగోబు సాయంగరమే అయినను నిరోధించుచు నోటినిచ్చిన మాట నిజమేనా?

(అఫ్) ఉత్తంపాశ్రమములో కాంతిసంగ భయములేని మాట నిజమేనా?

(జి) ఉత్తంపాశ్రమసభ దేశీయలకు మార్తకు నియు సునికు పెట్టెటకు టెక్స్టులనువచ్చు మాట నిజమేనా?

(హెచ్) ఈ కేసులో ప్రభుత్వమునా రాజునకేసుని చారింపి మిగిలిన ధైరు కాలమును దుపకుండ విడుదలజేసెదరా?

(ఐ) తిరుచినాపల్లి కెయిలులో వందరాజులు నాయుడుగారికి ఉల్బసంవ్యాధికి మందిచ్చుచున్న మాటయు, కేంద్రవికిత్తు జేతుబోనున్న మాటయు నిజమేనా?

(జె) ఒకసేల పూర్వము వందర కెయిలులోనందగా ఆయనకు ఉల్బసంవ్యాధి మాన్యుటకు మందిచ్చుక, కానుకనుక పని జేయించినమాట నిజమేనా? అట్లయెడల అందుకు సంబంధించిన నూపరింటెండ్మెంట్ మెడికలు ఆఫీసుల చర్యలనుగూర్చి విచారించెదరా?

ఉ. (ఎ) అవును. నేను తీర్పుకాపీ, గా. సభ్యులు పంపినపుడు చూచితిని.

(బి) కావున దీనికి ప్రత్యుత్తర మక్కరలేదు.

(సి అందు డి. తీర్పులో అట్లుగలదు.

(ఇ అందు ఎఫ్) నా కేసునుమై సరిగా తెలియదు విషయ వందరాజులు నాయుడుగారు జరచును భారతదేశీయవైద్యదక్షిణత నియు, ఆ సంవత్సరము చరికాలములో అల్లరులు జరచుననియు గావించిన యుపన్యాసములందు దెల్పిన భావములకాక ప్రజాకాంతి భూములల్లని అవలంబు ఆధికారము కలంబిరి.

(జి) అది మహాసభయొ యుండెను.

(హెచ్) కేసుని తగ్గింప ప్రభుత్వమువారు కలంపరు.

(ఐ అందు జే) విచారణ జేయబడును.

విశ్వవిద్యాలయమును కానకపర్వల క్రింది ధులను బంపు విషయమై అభ్యుత్తుకు ఈ విషయము చెప్పెను. కడదిన నవంబరు 20 నాడు విశ్వవిద్యాలయమునకు 12 మంది సభ్యులను ఎన్నుకొనుటకు కాశ్రు ప్రయోగమును ప్రవేశపెట్టబడియుండెను. దానినిమీదమై అడ్వేకేటుజనరలుతో వాలోచింపగా రిజల్టు గ్రామ్యు యేటు పక్షమున ఎన్నికలు సింగిల్ బ్రాన్సు ఫరవోలు వోటు ప్రకారము జరుగలేనని చట్టమును దుండగా మిగిలినవారు ప్రతిభులకు ఎన్నుకొనునపుడు ఆ పద్ధతి నీ గమనింప వలసిన అవసరము లేక, బాలటు వలసగాని పోస్టువ్యారాగాని వంపరలెనని సలహా నొసగియుండెను. నేను పోస్టువ్యారా పంపుకర్తని అతాదింపితిని. నామినేషన్ కేకర్లను పోస్టువ్యారాగాని సమక్షముగగాని కానకపర్వ కాశ్రుదగ్గరికి తీసువారు 22 వ తేదీ 8 గంటలకు చేరునట్లు వంపరలెను. 12 పేర్లను ఎన్నుకొన్న నామినేటు చేయబడిన, సభ్యులకు వోటింగు కారితములు వంతుబడును. ఆ కాగితములను కానకపర్వ కాశ్రుదగ్గరికి 1924 వ సం. జనవరి 10 వ తేదీ సాయంకాలము 8 గంటలకు చేరునట్లు వంపరలెనని అభ్యుత్తుకు చెప్పెను.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము

అంతట బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనరాదని నిన్న సాయంకాలము సభ్యుమార్తెగా దుపపాదించిన తీర్మానముపై చర్య మరల ప్రారంభించబడెను.

ఎ. కృష్ణము నాయరుగారు సభ్యుమార్తెగారి తీర్మానమును ఆమోదించుచు నట్లు చెప్పిరి.

తల్లివక్త ఒక్క సంఘమునకు మార్తము సంబంధించిన గాను. బ్రాహ్మణులకు బ్రాహ్మణేతరులకును, హిందువులకును, హిందువులుగానివారికి ఈవిషయము సంబంధించినది. సామ్రాజ్య ప్రదర్శనముయొక్క ఉద్దేశ్యము, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు గొలుపిడి చేకవల పోకామిక, వర్తక, సమర్థతను చూపుట, మనము సామ్రాజ్యమునందు పాల్గొనున్న, ఇదివరకు తీసికొని

(This Label Fits, 1883.)
CHAMBERLAIN'S
PAIN-BALM
 The Great Household Remedy for
RHEUMATISM
 RHEUMATISM, GRIPPE,
 LAME BACK, LUMBAGO,
 GOUT,
 Sprains, Swellings and Lameness.
CUTS, BROUSES,
 WOUNDS AND LACERATIONS,
 BURNS AND SCALDS,
 Chaffs and Blisters,
SORE THROAT,
 Croup and Whooping Coughs,
HEADACHE,
TOOTHACHE,
EARACHE,
 Sores of the Chest,
 ALL OF THE SAME PAIN IN THE BACK,
 CRAMPS OF THE MUSCLES,
 AND ALL DISCOMFORTS AND PAINFUL AFFECTIONS
 PREVENTED ONLY BY
CHAMBERLAIN'S PAIN-BALM.
 Manufacturing Pharmacists,
 257 N. MOHNS' CORN., N. Y. C.
SMALL SIZE
 (For Carrying) Glass Bottles, 50 Cents.

ఆంధ్ర ప్రభ
1926-వ సం. డిసెంబరు నెల 12 వ తేది
బుధవారము

కొనెడ కాంగ్రెసు సభ : ముఖ్య ప్రశ్న

బీహారు నాయకులగు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు, కానెడ కాంగ్రెసు సభ సర్వసంకలనమున కొత్త ప్రశ్న వదిలి తేదీయను సూచించిరి. చిత్రంజన దాసుగారు ప్రశ్నయినను బలవంతముగ జాబ్బించిన దప్పు, వివాదాశ్చ ముండజాలదు. రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు భావించుచున్నారు. దాసుగారింటిలో వివాద విషయములను విరిమించి, ముఖ్య ప్రశ్నవై తమ దృష్టిని కేంద్రీకరింప జేయుట యవసరము. డిల్లీ సమాధానము ప్రకారము, రాజేంద్ర ప్రసాదు ప్రభృతులు ధర్మమును నెఱవేర్చిరి. కాన సభల బహిష్కారమును బాధించకుండు స్వరాజ్య పక్షమువారి శాసనసభా ప్రవేశ ప్రయత్నముల కడ్డు దగ్గలకుండు, గాంధీజీయవారు కడు నిగ్రహ మతో మెలగిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారి సంగతిని గ్రహించి, కాన సభలకును కాంగ్రెసుకును సంబంధము గలుగకుండు జాతుల యవసరము. కాన సభ బహిష్కార ధర్మ ముంఁదిరిప లేదు. కాని దాని నవలంబించని వారికి, స్వేచ్ఛ యొనగబడినది. కలెలలును, వివాదములును లంఠించుటకే మహమ్మదాలీ ప్రభృతులు సమాధానమున కొడఁడిరిపి తేలిసిన విషయమే. సమాధానమున కంగీకరించినవారిలో పెక్కుమందికి కాన సభల నుపయోగించు విషయమై ఎట్టి విశ్వాసము లేదని, స్వరాజ్యపక్షమువారికి సంగతియే. మహమ్మదాలీ, దాక్టరు కిన్నూ, రాజేంద్ర ప్రసాదు మొదలగు నాయకు లీ సంగతిని డిల్లీలో తేటతెల్లము గావించిరి. ఇంతటితో అనవసరపు తగాదా లంతరించిన మేలు.

స్వరాజ్యపక్షమువారు సహసబుద్ధితో మెలగక, కాంగ్రెసుసభకు కాన సభలతో సంబంధము గలిగించ యత్నించునెడల, తాము వేరుమార్గము త్రొక్కి వలసి యుండు ననియు, ఉభయ పక్షములకును అనుకూల్యము గుడురుట దుర్లభ మనియు, రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు స్పష్టపరుచుచున్నారు. ఇట్టి ప్రయత్నము సలకగూడదని, స్వరాజ్యపక్షమునకు విశేష సహాయ మొనర్చిన లాలా లజపతిరాయి గారి గూడ మండిలించుచున్నారు. దూరదృష్టిగల నాయకు లెవరను యటువంటి భావించుట నమ్మదము. స్వరాజ్యపక్షభృతలొ గూడ కొందరు సభ్యు లిందు విషయమై మేము ఖులగ నున్నట్లుల దెలియు చున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారు కొత్త ప్రశ్నను చెప్పుకొనిచో జరుగదగిన దేమి? రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు రాజీనామమును వివరించిరి. గాంధీజీయవారు సమాధానమునకు భంగము గలిగించునని యిది నెఱకేర్చిరో, స్వరాజ్యపక్షము వారును తాము చెల్లించవలసిన విధిని నెఱవేర్చుట లేననియు, నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు తాము మున్నగు తోడ్పడెదమున, స్వరాజ్యపక్షము వారు కూడ పట్టానుజేసిరి. అవాగ్దాము వారు స్వీకృతమునకై, రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు కోరుకున్నారు. ఇరుపక్షములవారును నిర్మాణ కార్య

క్రమముయొక్క అవశ్యకత నంగీకరించెదరు. కాన సభల ద్వారా స్వరాజ్య ముబ్బునని, స్వరాజ్య పక్షమువారి యును ప్రకటించలేదు.

కాన సభలను ధ్వంసము జేయుటయే, వారి ప్రతిజ్ఞ. కాన సభలను ధ్వంసము జేసిన పిమ్మట, నేమి జేయవలయును? నిర్మాణ కార్యక్రమమును నవలంబించుటయే కర్తవ్య మగును. ధ్వంసము జేయలేకున్న నిర్మాణ కార్యక్రమమే శిరణ్యము గాక తప్పదు. ఎటు జూచినను, స్వరాజ్య పక్షమువారు నిర్మాణ కార్యక్రమమునకై పాటుబడవలసి వచ్చును. ప్రస్తుత సమయమున, ఉభయపక్షములలోని నాయకులును నిర్మాణ కార్యక్రమముయొక్క పటిష్ఠతను గుర్తించి, దాని యవశ్యకతను తరుచుగ నిరూపించుచుండుట, మిగుల అనకూలమిచ్చుము. దీని నసకాశముగ గ్రహించి, కానెడ కాంగ్రెసు సభ దీని నతితీవ్రత ముగ నిర్వహించు మార్గమును నిర్ణయింపవలెను. నాయకులందరును దూర మాలోచించి ఎల్ల రనుష్ఠించదగిన పద్ధతులను నిరూపించి అవి తప్పక కొనసాగుటకు దిగు ఏర్పాటుల గావించవలెను. ప్రస్తుత సమయమున మిగిలిన వివాదము లంతరించుటచే, కానెడ కాంగ్రెసు సభ వారికి విషయమై తమ దృష్టిసంతరింప కేంద్రీకరింప జేయుట సులభము. అలిసోదరులు, లజపతిరాయి, దాసు, రాజేంద్ర ప్రసాదు మొదలగు నాయకులు పట్టుబట్టుచో, నిర్మాణ కార్యక్రమము విషయమై అనుకూల విధాన మొకటి బయల్పడుట దుర్లభముగాదు. భారతీయులు వివాదరంగమునండి కార్యరంగమునకు మరలుట కింతకన్నను అనుకూలసమయ ముండబోదు. అందరును నంగీకరించిన నిర్మాణము విషయమై ఏర్పాటులు గుడురుట కష్టము గాదు. రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు దెలిపినట్లు, కానెడ కాంగ్రెసు సభ నిర్వహించవలసిన ముఖ్య ప్రశ్న యిదియే.

ఇది కొత్త ప్రశ్న గాదు. అసహాయాద్యమ మారంభ మయిన నాటినుండియు, గాంధీమహాత్ము డీ విషయమును గూర్చి నెత్తిన నోరు బెట్టుకొని చాటుచుండెను. కాని దేశము తగినంత శ్రద్ధవహించ దయ్యెను. ఒడ్డోలిలో స్థిర మగు నేర్పాటులు జేయబడెను. కాని, వాని ప్రాముఖ్యమును గుర్తించి కృషిఫలపుటకు ప్రజ లింతవరకు ముందడుగు వేయక బోయిరి. ఒడ్డోలి కార్యక్రమమును నిర్వహించవలె నని లజపతిరాయిగారు కోరుచున్నారు. నిర్మాణ కార్యక్రమమునందలి, ముఖ్యాంశముల నిట వివరింపబనిలేదు. వానిని గాంధీమహాత్ముడు కలు మారు వివరించెయ్యుండెను. కాని, వీనిలో నేక కార్యమును నిర్వహించుచున్నను, అహింసను కాపాడుట ముఖ్య మని, దెలుప నవసరము లేదు. అహింసా ప్రతీకమును గౌరవించనియెడల, అసహాయాద్యమమును అసలే విడచిపెట్టుట మంచిది. ఏలనన, అసహాయాద్యమమునకు అహింస ప్రాణహాని గాంధీమహాత్ముడు దెలిపివుడు, అహింస లేకన్న ఉద్యమ మసలే రూపుమాయను. మరియొక మార్గము నవలంబించుట వలన, దేశము స్వరాజ్యమును త్వరలో సంపాదించవచ్చును, సంపాదించ లేక బోవచ్చును. అది పేరుపెయ్యము. అహింసను విడుచుచో, దౌర్జన్యరహిత మగు అసహాయాద్యమపు యనికె యభివృద్ధి మగును. గాంధీమహాత్ము డిట్టి యుద్ధమునందు పాల్గొనక లడు. ఆ కారణముచే ఎట్టి విఫలములు తలపించినను, అహింసాధర్మమును ఉద్యమావలంబకులు విడువజాలరు. అసహాయాద్యమమునందు నమ్మకము లేనిచో, దానిని విడిచి పరోక్ష మార్గమును చెట్టవచ్చును. కాని దాని నవలంబించుచు, అహింసను మరినపడుక వచ్చునగుట, ధర్మవిరుద్ధము.

అహింసా ప్రాముఖ్యమును గుర్తించినపిమ్మట, నిర్మాణ కార్యక్రమాంశములను నిర్వహించబూను కొనవలయును. నిర్మాణ కార్యక్రమము అహింసా ప్రవర్ధనమునకు మిగుల తోడ్పడు ననుటకు సంది యములేదు. నిర్మాణాంశములలోగూడ, కర్తవ్య ముఖ్యమని గాంధీమహాత్ముడు నిరూపించెను. మిగిలిన యంశములను త్వరితముగ నిర్వహించుటకును కర్తవ్య అంశమును త్వరితముగ నిర్వహించుట ముఖ్యము. కర్తవ్య స్వరాజ్యమిచ్చుని గాంధీమహాత్ముడు నిస్సందేహముగ చాటెను. ఇట్టి ప్రతిపాదనము కొందరు భావించునటాత కేవల మర్థవాదముగాదు. కర్తవ్య కేవలము స్వరాజ్యవిహ్నము మాత్రమే గాదు. కర్తవ్య యను పూర్తిగ కొనసాగించుటవలన నది స్వరాజ్య మిచ్చితరును. ఆర్థిక సంకటముల దీర్చుటకు, కర్తవ్య ఎంత యుపయోగకరమో గ్రహించవచ్చును. ప్రజలకు కట్టకొనటకు బట్టము కడుపునండ తిండియు దొరికిన, రాజకీయస్వాతంత్ర్యముకొరకు నిండు శ్రద్ధతో పాటుబడుటకు ప్రజల కాటంకముండదు. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునకు దారి జూపును. కర్తవ్య జాతీయభావములనుబలపరుచును. శాంతిని రక్షించును. మాంద్యమును బోగొట్టును. స్వతంత్రత వనమునకు దోహద మొనగును. కర్తవ్యను పూర్తికొనిన, స్వరాజ్యము దానియంతల యాదియే లభించును.

నిర్మాణ కార్యక్రమము జయప్రదముగ జరుగవలె ననిన, గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములను పునరుజ్జీవింప జేయవలయును. గ్రామ సంఘములు నామ మాత్రముగ నిలిచియున్నవని ఎల్లరకు దెలిసిన సంగతియే. మండల కాంగ్రెసు సంఘములును, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములును మీటింగులతో నయినను కాలక్షేపము జేయుచున్నవి. గ్రామ సంఘములు అట్టి చలనమునయినను చూపుటలేదు. కాంగ్రెసుకొరకై పాటుబడు కొలదిమందియు, పట్టణములలో జేరుచుండురు. భారత వర్షమునకు గ్రామము బునాది యను సంగతిని కాంగ్రెసు మరుచుచున్నది. నిర్మాణము కొనసాగవలె ననిన, గ్రామమునందలి బునాదులు బలపడవలెను. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు, గ్రామములలో నివసించి, అక్కడి ప్రజల కష్టముఖములలో పాల్గొనుచు, నిర్మాణ కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు ప్రజలలో సులభమమును కలిగింపవలయును. వారిని కాంగ్రెసుసభ్యులుగ తీర్చవలయును. తిలకు స్వరాజ్య నిధిని గ్రామములందు వసూలుజేసి దానిని గ్రామములందే సాధ్యమగుంతవరకు వెచ్చింపవలయును. ప్రతి గ్రామమును తన పంచాయతినీ నిర్వహించు కొనుటకుల ప్రోత్సాహ యుగవలెను. జాతీయ పాఠశాలలను నెలకొల్పుట కేమి, అస్పృశ్యులను నివారించి జాతైక్యతకు తోడ్పడుట కేమి, కర్తవ్యను నిర్వహించి విదేశీవస్తు అహింసామును కొనసాగించుట కేమి, గ్రామములు తోడ్పడినంతలముగ కట్టణములు తోడ్పడికాలపు.

గ్రామ ప్రజల కీ విషయములందొక్కమారు లభించు గలుగునని, వీని విలువను వారు తిన్నగ గ్రహించద లేని, నిర్మాణ కార్యక్రమము పూర్తి యగువర కి కార్యమును విడువరు. అట్టి యభిరుచి గలుగువంకు, కాంగ్రెసుసంఘములు నిరంతర కృషి నలుకవలెను. నిర్మాణము పూర్తియగు కొలదియు, స్వరాజ్యనందమును ప్రజ లనుభవించుచుండురు. స్వరాజ్యనందము వారికి గలుగుచుండును. స్వరాజ్యము చేజిక్కి నని ప్రజలు కనుగొందులేని, ఎన్నివృత్తులు ప్రాప్తించినను దానిని జారవిడుచుటకు వారు సమ్మతించరు. ఈ రహస్యమును నాయకులు గుర్తించుట ధర్మము. సహజానిరాకరణోద్ద్య

మమునకు పూర్వ విజయము గలుగకుండుటకు, స్వరాజ్యసాధనము ప్రజలకు లేకుండుటయే, కారణము నిరాకరణముతోబాటు నిర్మాణము కొనసాగకుండుట వలన యిట్టి దృష్టి ప్రబలివది. నిర్మాణావసరమును ఎల్లరును గ్రహించుచున్న నీ సమయమున, దానియొడ నింకను నుపేక్షవహించుట పడినదు. సహాయనిరాకరణము, కరాధీన భ్రమను దొంగిలించెనె స్వరాజ్యనిర్మాణావశ్యకతను ప్రజలకు నిరూపించినది. నిరాకరణము యొక్క ముఖ్యప్రయోజన మిదియే. ఇకవిదానిర్మాణమును కొనసాగించనియెడల, ప్రజలను మరల కరాధీన భ్రమ యావరించు ననుటకు సందియము లేదు. అట్టి యొక్కవన మిదివరకే వాటిల్లుచున్నది. ఇది యింకొక మితిమీరిక మించి, మేల్కొనుట భారతీయుల కర్తవ్యము. అట్టి ప్రబోధమును, కాకినాడ కాంగ్రెసుభాగవించు గాక! నిర్మాణము ద్వారా, నిరాకరణ దృష్టి సయితము బలపడును. నిరాకరణవయినను, చిరకాలము నిరాధారముగ నిలిచియుండజాలదు. నిర్మాణ బలమే, నిరాకరణమును బలపఱచుచుండును. ఆసహాయోద్యమము నిరాకరణముపై సంపూర్ణ దృష్టిని నిలుపవలసిన తరుణ మేతేననినది. కాంగ్రెసునందలి ఉధయశక్తిమలును జేరి, నిర్మాణమును పంజాబుమెయిలు వేగముతో కొనసాగించి, గాంధీజీహృత్తుని యాదేశములను భక్తితో నిర్వహించెదరు గాక!

కీర్తికేములగు యస్. కస్తూరి రంగయ్యంగారు

హిందూపత్రికా సంపాదకులగు శ్రీమత్ కాయస్. కస్తూరి రంగయ్యంగారు నేటి యుదియము స్వగృహమున కలధర్మము నొందిరిని తెలుపుట కెంతయు చింతిల్లెదము. కస్తూరి రంగయ్యంగారు, పత్రికా సంపాదకులలో నగ్రగణ్యులని జెప్పట యతిశయోక్తిగదు. హిందూ పత్రిక జనంధననాటి నుండియు, యన్నతి వీధుల నంచరించుచు, ప్రజాస్వాతింత్రములను నిర్మయముగ కాపాడి బ్రయత్నించుచుండెను. కస్తూరి రంగయ్యంగారు హిందూపత్రికను చేపట్టిన నాటినుండియు, పూర్వసాంప్రదాయములను కాపాడుటయ గాక దానిని భారతవర్ష పత్రికలలో కెల్ల నుత్తమ మగు పత్రికగ మార్చి, నద్వితీయ మగు కీర్తిని గడించెను. హిందూపత్రిక, ఉధికారులకు సింహ స్వక్ష్మమవలె మెలగచుండెను. ఆంగ్లోహైందవ పత్రికల యాటలు సాగిరాకుండ, హిందూపత్రిక ఎప్పటికప్పుడు ఉద్బుడచుండెను. హిందూపత్రిక, దేశమునందొక ప్రతీకావన యయ్యెను. హిందూ పత్రికాభిప్రాయములు ఆంగ్లవిద్యార్థులను మిగుల ప్రోద్బలపరుచుచుండెను. జాతీయభావము ప్రబలింపింపు డెల్ల హిందూపత్రిక దానికి తోడ్పడుచుండెను. 1908-వ సంవత్సరమునందు, మితి వాదులు కన్యసమన కంగ్రెసుభాగము చెన్నపురి లో సలిపి జాతీయవాదులను బహిష్కరించుటకు ట్టుడిట్టుముల నేర్పరిచినపుడు, కస్తూరి రంగయ్యంగారు జాతీయవాదుల కపీమూసి, మితివాదుల చ్యులను తీవ్రముగ నిరసించిరి. అప్పటి కాంగ్రెసు భింధ్యులను సహించు దాక్తురు సహింహామోక్షు గారి ప్రపంగామును సహించుముగ ఉండెదరి. దేశభావవృద్ధికొరకు మందుకుబోయెడి వారి కెప్పుడును చెయ్యాలి నొనగుచు, కస్తూరి రంగయ్యంగారు తమ ధర్మమును ప్రకటించుముగ నిర్వహించుచుండిరి. అకాలములో వీరు బహిరంగసభతో సంలేగ పాల్గొనక, తమ కార్యాలయము

నుండియే కరపరంపరల గురిపించుచుండిరి. ఆంగ్లోద్యమ మారంభ మైనపుడు, హిందూ పత్రిక కొంత వైమఘ్యము జూపినను, పిమ్మట ఆంగ్లోద్యమప్రవాహము నరికట్టుట సాధ్యపడదని ఎంచి, తన నిరోధమును మానివైచెను. అనివిసెంటు గారు హోంరూలు ఉద్యమము నారంభించి విశేషోత్సాహముతో బనిచేయుచున్నపుడు, కస్తూరి రంగయ్యంగారు ఆమెకును తమకును గల మనఃస్ఫుర్తలను పాటింపక, కక్తివంచనలేక తోడ్పడిరి. హోంరూలు ఉద్యమ వ్యాప్తికి, కస్తూరిరంగయ్యంగారు జేసిన సహాయము మిగుల తోడ్పడెననుటకు సందియము లేదు. ఈ కాలమునందే కస్తూరి రంగయ్యంగారు సంపాదకాసనమునందే బయటకు వచ్చి, బహిరంగసభలలో పాల్గొని జూచ్చిరి. కస్తూరి రంగయ్యంగారు వక్తలు గాకున్నను, వీరి క్లుప్తప్రసంగాములు భావగర్భితముగ దినరారుచుండెను. వీరు కడు సులభులై యుండిరి. వీరి శాంతిస్వభావమును, బౌద్ధార్యమును మిగుల ప్రశంసాపాత్రములు. వీరి వ్యప్తిపూర్తిమహాత్మ్యము సాందర్యమహాబలతో జరిగినపుడు, వీరియొడ గల గౌరవభావమును పలువురు వెల్లడించిరి. పత్రికాసంపాదకవృత్తికి గలగౌరవమును, కస్తూరిరంగయ్యంగారినుమడింపజేసి రనుటకు సందియములేదు. ఆసహాయోద్యమ మారంభ మైన పిమ్మట, హిందూపత్రిక కొంతకాలము మాసము వహించియున్నను, పిమ్మట నుద్యమాభివృద్ధికి మిగుల తోడ్పడెను. ఈ యుద్యమమును పెంపొందించుటకై హిందూపత్రిక సరింత రాండోళనము నలుకకున్నను, మహాత్ముని కార్యక్రమముపట్ల సుముఖత జూపుచుండెను. చానోల్లంఘన విచారణ సంఘసభ్యులుగ నుండి, కస్తూరి రంగయ్యంగారు దేశ మంతయు పర్యటనము సలిపి, తమ ఆరోగ్యమును చాలవఱకు గోల్పోయిరి. శాసనసభాప్రవేశ మనసరి మని వాదించిన, వండిలి మోతీలాలు నహూరభృతుల దుర్బల వాదమును సహేతుకముగ ఖండించి, కస్తూరి రంగయ్యంగారు తమ నిశ్చయాభిప్రాయమును వెల్లడిజేసి కృతకృత్యులయిరి. యధరంగముల జూచుటకు యూరిపునకు ఆహూతులై వెడలి, కస్తూరి రంగయ్యంగారు విశేష మన్ననకు పాత్రులయిరి. లండనునగరమున బహిరంగసభలో హౌదవపత్రికలను నిరసించినపుడు, కస్తూరి రంగయ్యంగారు చెప్పిన సమాధానము అచ్చెరువు గలిగించెను. వెనుకటిమారు పల్లికు సర్వీసు కమిషనువారు చెన్నపురిలో విచారణ జరిపినపుడు, సర్ వెంటుయిను మిరాలుగారి అక్షస్తత ప్రశ్నలకు కస్తూరి రంగయ్యంగారు చక్కని జవాబిచ్చిరి. చనిపోవు సరికి కస్తూరి రంగయ్యంగారికి దాదాపు 64 సంవత్సరములుండెను. వీరికిను జీవించి యుండుట, దేశమున కవసరమై యుండెను. చాలకాలము నుండియు వీరు అస్వస్థులై మంచములో నుండిరి. ఇటీవల బబ్బు నయ మగుచున్నటుల చెలిసెను. కాని పిమ్మటవంటి వీరి మరణ వార్త, ఎల్లర కాశ్చర్య మనస్తాపముల గలిగించుచున్నది. ఇటీవలనే హౌదవపత్రికా సంపాదకుల సంఘమునకు, కస్తూరి రంగయ్యంగారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిరి. వీరియొడ అఖిల భారత దేశమున గల గౌరవ భావమున కిది నిదర్శనము. కస్తూరి రంగయ్యంగారి కరీర మదృశ్య మయినను, వారియశము కాశ్యతముగ నిలిచియుండ గలదు, వారు చెన్నరాష్ట్రమునకు జేసిన సేవ నెవ్వరును మరువజాలరు. ప్రసిద్ధి కెక్కిన వక్తలేగాక, సమర్థర గల సంపాదకులు నూడ దేశభావవృద్ధికి విశేషముగ

తోడ్పడ గలరని, కస్తూరి రంగయ్యంగారు తమ నిజ ర్పనమువలన ప్రజల కెరుకపరచిరి. కస్తూరి రంగయ్యంగారి జీవితము ధన్యమయినది. వారు పెంచి పోషించిన హిందూపత్రిక, తన కీర్తి నిక ముందును నిలుపుకొనుచు, దేశమున కెక్కు దుపయోగకరముగ నుండు గాక యని కోరెదము. కస్తూరి రంగయ్యంగారి శాంతము, కార్యదీక్ష, అధికమగు ప్రజ్ఞ నిర్భయత్వము, నిష్ఠురము, సదయహృదయము, బౌద్ధార్యము, మొదలగు సుగుణములు, పత్రికా సంపాదకులకేగాక ప్రజలెల్లరకు మార్గదర్శకముగ నుండి, సత్కార్యప్రోత్సాహము గావించుగాక! వీరి యాత్మకు శాంతిగలుగుగాకయని ప్రార్థించుచు, వీరి వియోగముజలన దుఃఖించెడి కుటుంబమునకును, స్నేహితులు మొదలగువారికిని, మానానుభూతిని దెలియజేయుచున్నాము.

స్తానిక వార్తలు

వైస్రాయిగారిని సందర్శించుట:— నిన్నటివనము గా. శాశ్వతగారి, గా. శాశ్వ. సి. సి. కమరస్వామి శాస్త్రి గారి, పుడుకొట్ల రీజెంటుగారి వైస్రాయిగారు దర్శనమునది.

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము:— అద్యాయ:— ఈ విశ్వవిద్యాలయముకొత్త పరిపల్లపదానోద్యమముడికంటె 15వ తేదీన అద్యాయలో సాయంత్రము 4-40 గ వరకు స. జి. ఎల్. అంజేలుగారు కాన్వోకేషను అడ్రెసుకొన గడదు.

సర్వమూర్తిగారి ఉపన్యాసము:— మహానుమహాశాసన తమిళవాడు స్వరాజ్యపక్షముల యాజమాన్యము కింద ఎన్. కర్తవ్యమూర్తిగారు “విశ్వాసరాహిత్య రీత్యామతదనంతరము” అను విషయమున గోరేపాటిలో (అర్బియను కిక్) ఉచ్చితరహ, 18-12-28 తేదీన ఉపన్యాసించెదరు.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము:— ఈసమాజ సభ్యులు సమాజమందిరము 14వ తేదీ సాయంత్రము 6.10 నమా కేశవయ్యెదరు. (1) వర్ధిలినదేశము అడిటు లెక్కలు. (2) కార్యనిర్వాహకుల కెన్నుకొనుట (3) అడిటరుగారిని నియమించుట. (4) ఇదిరి విషయములను చర్చించుట జరుగును.

మదరాసు శాసనసభ

స్వరాజ్యపక్షము సభ్యులనాయకుడు చెన్నపురి కాసనసభలో సభ్యులుగా కెన్నుకొనుటకు స్వరాజ్యపక్షసభ్యులలో పి. సి. కేంకటకవిరాజుగారిని నాయకునిగా వాగ్ధ్యు లెన్నుకొనిరి. ఉపసంఘములలో స్వరాజ్యపక్షము వారు సభ్యులుగా నుండవచ్చు అను విషయము జనరలెలలో జరుగు స్వరాజ్యపక్షము వారిభాగో విమర్శించెదరు.

రాజప్రతినిధి బహిష్కరణము

ఈ పక్షముగభ్యులసభలో చేయబడిన తీర్మానము ననుసరించి చెన్నపురిశాసనసభా భవనమునందు మాంటాగూ శిలాధిగ నాయకు బహిష్కరిత మొనరించుటకు రాజప్రతినిధి సభాభవనమునకు వచ్చినపుడు స్వరాజ్యపక్షముసభ్యు లెవ్వరను సభాభవనమునకు వెళ్లేదు. రాజప్రతినిధికిని చెన్నపురిగవర్నయరును సర్ పి. రాజగోపాలాచారిగారు విరుదధేనపుడు తీరావించుచుండ వెళ్లేదని కార్యదర్శి సర్వమూర్తిగారు కడుమాత్రవాసిరి. కాని కాసనసభ్యులను స్వరాజ్యపక్షమువారిలో పి. గోపాలమూడు ఎ. ఆర్. దొంపామయ్యంగార్తడను రాజప్రతినిధి కాసనసభకు వచ్చునాకునూడ రాజప్రతినిధి బహిష్కరితులతో కలిసియుండ వెళ్లేదని సభ్యులలో నూడ కాసనసభా భవనమునకు వెళ్లిరిని స్వరాజ్యపక్షము వాదించెడి.

రాజప్రతినిధి కేరలమున విచారించుటకు కాన్వోలు నోపింపుట విచారణసంఘమువారు వచ్చిరి. కిరెల్లికను గూర్చి ఎన్నుకొన్న కెన్నుకొన్న వారిని విచారించెద నని తెలియచున్నది.

సుప్రసిద్ధ ఆనాహుత హాద నాయకుడు

శ్రీ ప్రభువు:—సర్వముల సందర్భమున కానననభ క్తిని
 క ప్రతిపాదించి ప్రాయమాత్మ మేలగు మునని మిరంగి: ౧౦-చితి

గదా. అట్టి సమయమున ప్రెస్టిజియస్ యూనివర్సిటీల భాగములు తొలగినా యిది మాదిరిగా ఆదేశించబడును.

ఉ:—మా బాలిక గౌరవమునకు భంగపరచుకొనక మరల ఇతర మార్గము మీ మంగిలంపజాలము.

శ్రీ ప్రభువు:—యూనివర్సిటీ అధికారులు అందుకు వాంఛించినవి మీరే నువ్వీతిరి. ప్రెస్టిజియస్ సుపాడింటుకు గాను వారింగ్లరములకు మరలను మీకు తెలుసుకొనకా?

ఉ:—కానవశ్యము అధికార మొసగి యెదల రక్షణ మొట్టు నిలబడవలసి వాడుకము.

శ్రీ ప్రభువు:—అందుకు కృతీరేకమును అధికారమును మాకు తెలుసుకొనెను.

సాక్షి:—రికార్డుమొట్టును గురించి అభ్యుత్తుడు నడిచిన చిట్టలకు సం గామ ఫలితములు కానరాదు. సంగ్రహ సంకరవత్సరములలో విశ్వవిద్యాలయమునందే మొట్టమొదట విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గినది. రి.వి.సి.ఎస్. పరీక్షల ఫలితములను వాచి యెదల మొదటి 7 ప్రాసములను యూనివర్సిటీలకు గెలుకబడవలసి తెలియగలదు. మంచి పాఠ్యపుస్తకాల యూనివర్సిటీలకు యొకటి లిప్తము ముందుకు వచ్చుచున్నా రనుట కిది సరియగు సదృశము.

శ్రీ ప్రభువు:—అత్యుత్తమ విశ్వవిద్యాలయము యొక్క ప్రత్యేక సంఘమువారు మాకు సగిన ఫలితములు, రాబడి చిట్టలకు నందియు, ను తీరముగ క్షేత్ర పోవుటయే కారణమని చెబుచున్నది.

బానుగారు:—భారత ప్రభుత్వమువారి అధికారమునందు ఉండుటకు యూనివర్సిటీలను నిరాకరించినందున, మీ రందులకు ప్రత్యామ్నాయము నేమైన తెలిపెదరా?

పరంజీగారు:—మీరు భారత ప్రభుత్వమువారి యాధిపత్యము క్రింద కెట్లు పనిచేయవలసి పరీక్షించి చూడవలెందో ప్రత్యామ్నాయమును గురించి విచారించు.

కాంగ్రెసు - పెన్సన్లను నిరాకరించుట

బానుగారు:—అగ్గరికట్టు, భారత ప్రభుత్వమువారి తో కను పొక్కలను గురించి కంట్రాక్టు వోల్టేజీల నగు నను నూచును గురించి విచారించుకొనుమి.

పరం:—దానిని సంగ్రహించు నే సంగిరింపజాలను. అందువలన, ఉద్యోగులైన, క్రమశిక్షను కాపాడుటకు చర్యచేసి కొనుట చాల కష్టమగును. పెన్సన్లను నిరాకరించవలెనని భారతీయులలో కొక్కఁడు నూడ పెన్సన్లను నడుపలేదు.

శ్రీ ప్రభువు:—కాంగ్రెసు తీర్మానము విషయమేమి?

ఉ:—ప్రభుత్వమువారి యుజ్జయింపను ముగ్ధులు అది వర్తించును.

శ్రీ ప్రభువు:—భాని పెన్సన్లను విషయమేమి?

సా:—దానిని కెల్లెంపు కాక్టర్ పెన్సన్లను నిరాకరించునని నేను తెలుసను. అనంతమైతే భారత ప్రభుత్వమువారు పెన్సన్ల మొత్తమును వేరుగా నుంచగలరు, అధనమును అంగ్ల జేకములో ప్రోగు చేసెదరు.

బానుగారు:—పార్లమెంటువారి కానవశ్యమగు దప్ప ఈ జేకమున రాజకీయాభివృద్ధి పాథ్యము గాదని మీకు తెలియునుగదా. పెన్సన్లను ఆపాయము గలుగునని పార్లమెంటు వారెందు నెదల వాటి కట్టవలెనను తగిన మంత్రులను సర్దుముంచవచ్చును గదా?

ఉ:—అవును.

శ్రీ ప్రభువు:—పల్లిక నర్సికు కమిషను కేసులకు కేసుని కామ్యూనులో దెలిపితిరి దానికెట్లు నిర్ణయించవలెనని మీరెప్పుడో ప్రాయము?

ఉ:—అందు భారతీయులను యూనివర్సిటీలను నూడ నుండవలెను. అందరి అయిదుగురు కన్వలర్లను ఒకరు విద్యార్థియవలెను దుందువారుగను, ఇతర ధర్మ వ్యాయకాలలోని వారుగను నుండవలెను.

(బానుగారి ప్రత్యుత్తర మొసగును) ఈ కమిషనును గురించి వివరములను పూర్తిగా నే నాలోచింపలేదు. కాని ఈ సంగతులలో నిజమే భారత ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడవచ్చును. మిగిలిన మాత్రమును తనగా వివిధరాష్ట్రముల చేతనియమింపబడవచ్చును. బానుమొట్టును అధికారులలో అధికారుల మొదలను వివరములను కార్యములను వారి సగవచ్చును. మొదట కమిషను వేర్పరి. అది క్రమిస్తూ నిర్ణయము కొన్ని రుపాంతరముగా వారికి పని నొసగవలెను.

శ్రీ ప్రభువు:—ప్రభుత్వ కార్యాలయ దిగికారులు మంత్రుల అధికారులలో నుండవలెనని మీరు నూచించెను, అట్టి యధికారులు లేకపోవుటలను మీరెట్టి కష్టమును గలుగకపోయినను ఈ మార్పుగావలెనని గోరుచుంటిని నుడిపితిరి.

పరంజీగారు:—కాన్వలర్లయినను గలుగక పోయినను, బీహారునం దొకమంత్రి తనకాఖలాని ఒక క్రెడిట్ కౌన్సిల్ విషయమున ఫిర్యాదుచేసెను.

శ్రీ ప్రభువు:—ఇంగ్లండులో నూడ జంతులకు తమ భాగములు గురించి అనుష్ఠాపము ఫిర్యాదుచేయుచున్నది. ఈ సందర్భమున గలుగక పోయినను అధికారులకన్న కొంత మంత్రుల కన్న కొంత యువతరము.

బాను:—కానుగారు సాక్ష్యమునందు, అగ్గరికట్టు అధికారులు తమ వర్తమానముననే అభిమానమును గప్పించుచుండిరి నువ్వీతిరి. అది యొకవంతు విషయమే?

సా:—అం దెంతమాత్రమును సర్వములేదు. నిమ్మకాయల అభివృద్ధిగారకు నేనే నా క్రింద నుకయిగించి ప్రతిష్ఠించితిని. ఒక సందర్భములో నేను, పెల్లి నిమ్మ వర్తమానం దొకనిని, కర్పత్ర నరంబించి కలసికని కోరితిని. కాని అతడు అసాధ్యములకు కోరికలను గోరెను. నిమ్మకాయలను తగినవిధ్య గల వారు దొరికిన యెదల ప్రభుత్వోద్యోగములను ఎల్లప్పుడును ముందు వారికే యొసగెదను.

బానుగారు:—అగ్ల జేకమునందు నూడ భారతీయులను రిక్రూటు చేయుటకు ప్రియమయితిని విషయము న మీ యధి (ప్రాయమేమి? ఈ విషయమున నాయనభర మే మనగా, నా మిగిలిన తరువాత ఇంగ్లండునకు పంపవలెన భారతీయులకు, అగ్ల జేకము క్రమపథి పనిచేయుట కుత్సాహముండదు. అందుచే అ దేనునందు పోటీయొనర్చువారికి గలుగునంతలాభమును వారు పొందజాలరు.

సాక్షి:—అది నిజమే. భారతీయులకు అంగ్ల జేకము నందుకు ఈ జేకమునందు నూడ రిక్రూటు చేయబడుటకు నిలువదలెను.

కనర్లగారు:—అంగ్ల జేకములో విద్యార్థుల మొదట్టుకు కలన, విశాల భుగ అనుభవమును, విజ్ఞానమును పంపాదించుటకు నిలగును. అందుచే చాలమంది అంగ్ల జేకముకు జని అచ్చట కంపీతలు నందియే అధికారులలో క్రమశిక్షను తుదితము గదా?

సా:—అవును.

పెల్లిగారు:—భారత జేకమునది విద్యార్థులను సగవచ్చును, అంగ్ల జేకములోని విద్యార్థులకు కష్టమే?

పరంజీగారు:—అంగ్ల జేకపు విద్యను పొందుటకు సంభవించును.

బానుగారు:—ప్రత్యుత్తర మొసగును హిందూ మనస్సు దీక్ష వ్యాయాధికారులు మరీ భేదములను సరించి వివాదముల పుట్టించుటకు లేదని సాక్షి నడిపెను.

కానుగారు:—ప్రత్యుత్తర మొసగును, అంగ్ల జేకమునది విద్య నందిన భారతీయులు, చాల భవకృతమును. భరించి గాన అందుకు ప్రతిఫలముగా కొన్ని కర్మముల వరకు వారికి కొంత అల్లకన్న నొసగవలెనని పరంజీగారు గోరించిరి.

కాకినాడ ప్రి. స. నేటు కోర్టులో

అసలు నెం 34/1919 రు

వాది డిక్లరేషన్లకు భూవలరాజు, మారప్పరాజుగారు.

ప్రతివాదు:—బోడి పాపిగారాజు.

వాదివాదిన తన భాషినిబట్టి నడకు (కలివాడు తా) నిరాపి నేలం కేసుంచుటకు నడకు కోర్టులో దరఖాస్తు చేసి నందున నేలపు యిస్తేచోడు మరలను నిర్ణయించుటకుగాన దిశాబదు 18 క తేదీకి వాయిదా వేసియున్నాను. గాన అ దుకు ఆక్షేపణలు వున్నవారు నడకుకోర్టులో తెలియ చేసికోవలెను.

నేమలకొండ రామారావు,
వాదికర్తకు కేసు.

ప్రిజ్ బండ్. తెలుగు జేకములో మిగిలి ప్రసిద్ధి కెందినది. స్వత్వముందు గాని మూతముతో గాని, పీర్లును నడుచు వున్న యెదల కెంటునే నిలిపివేయును. మనలికమును తొలగించి యోగమునందును. కర్మలో నరములకు బలము నిచ్చి అక్కర్లమును పీర్లుపట్టి నిచ్చును. ఘోషముకు కల్ల కష్టము నుండి అనేకమంది విద్యార్థులను రక్షించితి. దురభ్యుసముల కల్గవలెన కత్తి హిందూ జ్యోతిషమువారిని వెంటనే ప్రభువును భుజు అనుభవించునట్లుకేసి కంతాన కుటుంబ జేయును. ఈ నుందుయొక్క అత్యుగ్గ గణాంకము వివరించి ప్రకటించుటకు వుదాహరణమొట్టువారు అవతించవలెనని ప్రకటించవలెను. ముందువుయ్యకొనవిధము నుండితో పంపబడును. ఈ క్రితములు రహస్యముగా నుంచవలెను.

20 మార్చి 1920. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం
38 వైరాగిమతం పీఠ, మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

డిసెంబరు 12 న వీధి బుధవారము

(1) భాస్వములు

నదిరాయి కా 1.5 రు 45.0.0	మొదలు 55.0.0	మొత్తం
లియ్య బస్తాలు	మొదలు	మొత్తం
మొదలు రికార్డు ,, క 40 గలది రు 18.0.0		18.4.0
నిలబాది ,, డిటా ,, 16.4.0		15.12.0
పిల్లి ,, డిటా ,, 15.3.0		16.0.0
రానులు కా. 164 బస్తా 1.5		9.8.0
నవ్వులు ,, ,, 28.0.0		24.0.0

(2) వస్త్ర భాస్వములు

రెండు బస్తా 1.5 205 రు. 12.0.0	రు 18.4.0
రెండు బస్తా ,, డిటా ,, 10.4.0	11.4.0
రెండు బస్తా ,, డిటా ,, 12.4.0	12.12.0
మొదలు ,, డిటా ,, 18.0.0	18.12.0
ఉలము ,, డిటా 164	7.9.0 7.12.0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులూనె కా 1.5	రు 180.0.0 185.0.0
నెయ్యి కా 1.5	,, 14.0.0 24.0.0
కొండాపురం నెయ్యి నెయ్యి కా 1.5	,, 18.0.0 65.0.0
యెర్ర ప్రకేతము	,, 58.0.0 60.0.0
జేరు నెయ్యి నూనె గానులు కా 1.5	రు 155 మి.న.నూనె 148
అనుదము నూనె కా 1.5	రు 180.0.0 185.0.0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాచువనపు కా 1.5	రు 288.0.0 240.0.0
మారపనపు ,,	రు 285.0.0 288.0.0
మిరపకాయలు (కుటుంబం) కా 1.5	రు 90.0.0 105.0.0
గుంటూరుపాండుకట్టు నీటియం: కుటుంబ 1.5	రు 40, 45
కాకాపానీ పాండుకట్టు	రు 60, 65
బెల్లము కా 1.5	రు 48.0.0 60.0.0
చింతనండు కా 1.5	రు 85.0.0 56.0.0

(5) ఇనుము:

పట్టుల రఖం కా 1.5	రు 82.0.0 88.0.0
చదరం	,, 84.0.0 85.0.0
కవుండు	,, 86.0.0 44.0.0

(6) లోహములు

కెండి 100 కుంటుకు	రు 78.0.0 83.8.0
బంగారము, కుంటు 1.5	రు 24.8.0 25.0.0
కాను 1.5	15.14.0
ఇర్రడి కా 1.5	రు 285.0.0 290.0.0
రాగి డిటా	రు 880.0.0 885.0.0
అస్సా చెక్కర బ 1.5	రు 54.4.0

(7) రంగులు ఆలిజరెను

అల్లకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రు 180.0.0
కోట్టి కప్పుడు	డిగ్రీ	డిగ్రీ

మదనపల్లి డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టు

అసల్ నెం 488/1923

వాది:—మదనపల్లి లక్ష్మీరాంలిని (లిమిటెడ్)

ప్రతివాదులు:—1. పుష్పలభద్రాండ్ ప్రెస్టెయ్య పీకొమాన్లు
2. కంఠవారాణులపై 3. నింగల్యరాణులపై 4. కుబ్జగారు
5. బంగారుపారెం ఇమిడివార్ కామదానప్ప వాదించారు.
ఈ నెంబరులో ఉదయ: దస్తావేజున వాదికి రావలసియు 178-10-5 రాబట్టుకొనుటకు వాదియారావాను కాఖలు చేసియున్నాడు. కోర్టువారు 21-12-28 కు వాయిదా వేసి యున్నాడు. ఈ వాయిదాకు ప్రతివాదులు హాజరయి తమ ఆక్షేపణ తెలుపుకొనవచ్చును.

పి. నారాయణయ్య,
కేసుకీ మనకల్లి 10-12-28.

తెనాలి డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో

వకీలు ప్రభుల వీరరాఘవులు కేరియ కేయినది యేమనగా,

O. S. 408/28

వాది:—బూర:డ్డ కామయ్య, ప్రతివాది:—1. మైలాపూరు మరదాచార్యులు 2 పంజాబిపాటి రామయ్యలకు వారి కాలకు వీల కావానోటికలు నిమిత్తం ది 3-1-24 తేదీకి వాయిదా వేసి వాడు.

పోసురావు నెం. 27, మదరాసు.

గ్రీకు విప్లవము

ప్రభుత్వము పైకుట

ప్రెసిడెంట్‌గారు

ఏప్రిల్ 9, 1924 :- గ్రీకు ప్రభుత్వమును కూల్చుటకు ప్రభుత్వమునకు ముఖ్యమైనది అయినది. ప్రెసిడెంట్ గారు మొట్టమొదట తీవ్రముగా పనిచేయు చున్నారు. ఎథీనియను పట్టణములను తమకేసుకేసికొని విప్లవరూపేణా అధికారమునుకొని దేశములో ఉపద్రవమును కలిగియున్న కలుగజేసి విదేశాంగప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసి కొనుగట్టుల ప్రయత్నించిరి, ముట్టదారులకు కాకలసింత భవనమును, ప్రచారము నిమిత్తము ఈసామ్యము వినియోగించు చున్నారు. కాని వారియుద్దేశమునకు ఫలములేక సంగిగొట్టిరి. ఆరస్తువేయబడినవారిగర్వ చాలకాగితములు దొరికినవి. రాజును ప్రజలెట్టుటకు ముట్టదారులనున్నదని తెలిసి చాలమంది ఆరస్తుజేసిరి. ఇందులో ఉద్యోగములొనంది "రిటైరు" అయినవారు పని చాలించుకొన్నవారు చాలమంది కలగ.

అందజ్, ఏప్రిల్ 10 :- కోయిల్లల సమావేశమునందరైన మన ఇద్దరు సభ్యులు, 20 మంది గాయములుకలిగినవి.

అంగ్లో ఆమెరికన్ వాయువాంత్రప్రచారము జరుగుట ప్రారంభమైంది.

మన్నులలో 8000000000 డోలరుల తగ్గింకలయు నని యునైటెడ్ స్టేట్స్ కోశాగారపు కార్యదర్శి తెలియజేశాడు.

క్రొత్త ఆమెరికన్ బ్యాంకు వారి బ్యాంకు టాడంబడి కను జేసికొనిరి.

రివిప్రగు సభ

వారు ఏమిట్టే పనులెట్లు సు అతనుగారునపుడు చెలాయించగలసిన అధికారవత్తిమునుగూర్చి తుదక ఆమోదించి

దీనితో రివిప్రగు సభ సమాప్తమైతే అనుచున్నార ముత్తివర్ణమువారి సరింత కాధికారమును విహించెదరు. పార్లమెంటు అధికారము తొలగిపోయినది

కెన్యా ఇనుపవారలను ప్రభుత్వము వారు స్వాధీనము జేసికొనెదరు.

హ్యూంగరీలో దొంగతనముగ నల్లమందును తెచ్చుట వే 70 వరకు అరెస్టుచేయబడిరి.

బర్మా శాసన సభ

రంగును ఏప్రిల్ 10 :- బర్మా శాసనసభలో రాజ ప్రతినిధిగారికి వారిభార్యను స్వాగతమియ్యకలెనని కామూగారు (మ్యంజిపుజాతీయుడు) పెట్టిటుకుంటియు, ఏ గ్రీకుగా ఆమోదింపబడి ట్టియు రి గ్యూమునకు రాగప్రతినిధిగారి ప్రయత్నముపై ట్టియు వై ప్రాయముగారి నందనమును పుపుక తలచివారసంపి. ఆరు బర్మాకు ఎప్పుడుపోవును ఆయము కాననభులను ఎప్పుడు కలిసికొందును యనియు వై ప్రాయముగారు వారిభార్యయు ఆరు-తతో నుట్టుంటెను.

నిన్న (9 వ తేది) సాయంత్రము పూట్టుచర్మిలో బరిగి బాచిలి ఉత్సవమునకు గన్నుగు సర్ హరుకోర్టుట్లల గారు వచ్చిరి. (ఆ. పే.)

రైలుజంతు డికోనుట

లాల్మోనిర్ వాట్సు ఏప్రిల్ 10 :- రూపు బంగార రైల్వేమార్గమున ఈ యడ అనున ఎరుకట్లాంగ్ మెయిలు బండి, బోనార్గురా వేమనవద్ద నిలచియున్న సూర్యుబండితో డికోనియెను. ఒక ప్రయాణికునకు కొంచెము చెబ్బరికలెన దిరు కట్లాంగ్ మెయిలుబండి దోచకట్టింది కాని యాగుండాపోయెను. కాని 7 గంటలకే త్రోవకు కలిచేటి. ఎరుక మెయిలు బండి బయలుదేరి పోయెను. (ఆ. పే.)

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది ! ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది !
నేరుగా తయారుచేయునట్టి వారివద్దనుండియే మీకు అవసరమైన ఔషధములను తెప్పించుకొనుడు
Dacca Ayurvedia Pharmacy Ltd.,
The Place For Economy Genuineness & Reliability
విదక్క ఆయుర్వేదియ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మితవ్యయమునకు, శ్రేష్ఠత్వమునకు, నమ్మకమునకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల
హిందూదేశమందు అంతటను, బర్మా, సిలోను మొదలగు జాగాలన్నిటిలోను బ్రాంచీలుగలవు.
వ్యాధివివరములు తెలిపిన ఔషధయోగము ఉచితముగా తెలుపబడును. దరఖాస్తు పంపినదే క్యాటలాగు, క్యాలండరు యినాముగా పంపబడును.

Head Office :- Dacca 8, 8-1 Armenian Street Decca
Calcutta Branches :- Stand Road, Bhawanipur, Sovabazar, Bow Bazar.

ఇ నాం!
1924 నల్ వెద్దమీటు క్యాలండరు
ఇ నాం!!
ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
ది మ ద్రాసు ఆయుర్వేదికి ఫార్మసీ, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

ఇ స నో వె లి
ఇకనో ఫెలి అనుమా అంటి మలేయో ఔషధమును వాడుటచే మలేయో రాసీయక అటంక పరమను. ప్రస్తుత కాలమందున్న ఔషధములన్నిటిలోను దివ్యమైనది. ఇర్రిగర్డ క్యయివాను నేవించుటచే ముగరును, అయితే ఈ దివ్య ఔషధమును నేవించిన బహు కాలమునుంచి యున్నను కప్పుక మరుగున, తిరిగిరాదు. గొప్పవైద్యశాస్త్రజ్ఞులే దీనిని కిపాన్సు చేసి యున్నార ప్రతిదినము ఉదయము, సాయంత్రము ఒక మాత్రము నేవించిన మలేయో రాసీయక అటంక పరమను. విడలకు ఉపయోగించుటకు ఇకనో ఫెలికా అను ఔషధముగలదు. ఇకనో ఫెలి అనునదియే ద్రవరూపముగా తయారు చేయబడినది.
ఫెక్టో - చైసా రక్తకణములను మంచి నీటికి తెచ్చుట యందు మిక్కిలి అద్భుతముగా కలెచేయును. మలే రియా క్యంము చే బలహీన మైకట్టియు మరి ఇతరకాణముల చే కలిగిన అనుచున జల సద రిక, నిప్పును పోగొట్టుటయందు దీనికి సమానమై టూనికు మలేయో లేదని నిష్పాయముగా చెప్ప వచ్చును.
నోసీరా - ఉంబ్రా అతి మాత్రము వాతము కేరసీయక మంచి శీర్ష శక్తిని కలిగించుట యందు ము కన్దిత తోహ సంబంధముగ పాసియము. విశేషము తోహ సంబంధముగ, పాసియముల కంటే శ్రేష్ఠమైనది
అంటాగ్ర తిమరు వాయువు, మాత్రకృచ్చ రోగము, మాత్రమున దు ఉక్చ ఎక్కువగా కేరుకు, యితర మాత్రకాళ సంబంధమైన వ్యాధులు పొందోటయందు అనుమానమైనది, జాతరోగమునకు రామకాణమునంటిది.

గయోకొండ కష్టములేక ముఖముగా విరోచన ముగ తోహ సంబంధముగ పాసియము ఇది అతిశ్రేష్ఠ ముకు విరోచన ఔషధముని అందరు సిఫార్సుచేసియున్నారు. ముఖ్యముగా మలబద్ధకము మామూలాగా గల వారు పేగుల తొడదల, తీరని అతి సారముగల వారు దీనిని వారు చున్నారు
Sole Agents for:- INDIA, BURMA & CEYLON
Messrs Gorio Ltd. P. O. Box. 159 Fort BOMBAY
ఇండియా, బర్మా, సింహళమునకు పోల్ ఏజంట్లు:-
మె స ర్వు గో రి యో (లిమిటెడ్) తపాలపెట్టె నెం. 159, ఫోర్టు, బొంబాయి.

Delightfully Refreshing.
For Health and Beauty.
“ERASMIC”
SOAPS & PERFUMES.
“ERASMIC” Perfumers, LONDON PARIS.
To Be Obtained From All Stores & Dealers.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులో దొరకును

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

కపహరి
సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0

దగ్ధ శ్వాసకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు శైత్యములన ఏర్పడిన దగ్ధ. శీతకాలమున పనిలించు దగ్ధ శ్వాసకోశముల నూత్న శాశ్వతములందు ఏర్పడుదగ్ధ. ఉష్ణము. తయదగ్ధ దగ్ధుల సేవించవలసిన పండు దగ్ధ విధమును బట్టి యుండును.

కుష్టుకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0

ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

చుండుకు నూనె

వెలసీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి సహా 0-11-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హనిగలుగక చక్కగ జెరుగ గలదు.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

పాశ్చాత్య వైద్యశాలలందుండితులుగారి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలకై బహుళబహిస
వేస వేలు యోగ్యతాపత్రకలలో కొన్నిటిని ఈ దిగువ తెలిపియున్నాము.

(1) మ. డాక్టరు (కళాకర్, ఫెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు. ఎన్. వై. ఇన్ స్టిట్యూటు ఆఫ్ యెస్టెబ్లిష్మెంట్ స్టేట్స్ ఆఫ్ ఆమెరికా వి. ఎల్. ఆఫ్ ది కాలిఫోర్నియా ఇన్ స్టిట్యూటు లండన్, కన్ స్టిట్యూట్ కెమిస్ట్రీ, ఎసియరీ లేన్ వెం. 2 బొంబాయి:— మీ లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలకు ఉపయోగించిన బాహ్య శ్వాసోచ్ఛ్వాసముల గ్యాల్యానము, అజీర్ణము, మలబద్ధము ప్రక్కల నొప్పి, కడుపునొప్పి, భ్రష్టములు, పిల్లలయూర్తులు మొదలగునవి గుణమైనవి.

(2) మ. వి. ఎన్. అమృతాంజను, సీరియస్ కర్మక, కాలిఫోర్నియా కమిషనరు, మెసూరు కర్మక మెంటు, మెసూరు. మీ లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలకు సేవకొనయోగించియున్నాను. మిక్కిలి గుణముగలదని

(3) మ. కే. కే. విశ్వాన కరిరాజ్ విష్ణు చక్ర డిస్పెన్సరీ, 31-41 వీధి బొంబే బజారు, రంగూను. బర్మా. మీ లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలు, నాదను, నాదద్దహ వచ్చుచున్న రోగులకును సంపూర్ణమైన కృత్తి నిచ్చినది.

(4) మ. లాల్ సింగు, మీ థే, సబ్ అసిస్టెంటు సర్జకు సిరోహి, రాజపుటానా. మీ లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలకు సేవకొనయోగించుచున్నాను. చాలగుణముగలదని. రత్నము 12 సీసాలను కంపుడు. బుడ్డి 1కి రు 0-4-0, 6 బుడ్డు 1-4-0 పొండుకర్ప వేరు.

పాశ్చాత్య వైద్యశాలలందుండితులు. వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,

శ్రీ సీతారావు వైద్యశాల, మెసూరు.

[4]

మదరాసు బొంబాయి, 381, తంబుశెట్టివీధి-మదరాసు (ముఖ్యమనింపు, బ్రాంచి ఆఫీసునుండి బహుళము వి. పి. గా పంపదపు.

107-108 డిగ్రీల యెండ వేడిమికూడ తెలియుచుండు లెట్లు?

10451

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య గారి

అమృతామలకతైలము

ను ప్రతినిష్ఠము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ తైలము కండ్లమున, ముక్కుకును చుటకలిగించి, సరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపొట్టును నిర్మూలను చేయుచు రుగ్మోష్ణలను బోధనమున; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; వెరిసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయున; కళ్ళకున్నులై వెంట్రుకను బెరుగు చుటకలిగించును. యోచన చేయుచు ఇది వింక్లీలిమించి తైలము. సమస్తమైన నేత్రరోగములకును, శిరోరోగములకును, జగత్ప్రసిద్ధి చెందిన ప్యాకాగు, సోనీడియ్యలు ప్రత్యేకము. [కాటరాగు ఉచితము]

తంత విలాసము:—“పండిట్” మదరాసు. ధా 6 అవున్న సీసా రు. 1 0-0

అయు ర్వే దాశ్రమము, 41, అచారి వర్సన్ వీధి, మదరాసు.

ఈ బహుళములు } (1) మెసర్సు డార్విన్ అండు కో, రత్నబజారు వీధి.
ఈ ప్రక్క తెలుకబడిన } (2) మెసర్సు థాథా అండు కంపెనీ, శైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.
వారివద్దకూడ దొరకును. } (3) స్వాస్థ్య శార్మసి, పెద్దవీధి, తిరువళ్ళిక్కే. మదరాసు.

పాలసుగంధలేహ్యము

ఇది రక్తిశుద్ధి, శ్రేష్టమయినది సహానుభూతి, మేహ పాదము, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బీల చాలాను.

20 రు|| డబ్బీ 1-4-0 వి. పి. 0-8-0

కూమ్మండలేహ్యము.

అతుల్లము, నిక్కాక, కాల్షితీక, మలబద్ధము, కడుపులో నుంటు, మొదలగు వాటిని హరించును.

చాలాను. 20 రు|| డబ్బీ 1-4-0 2 డబ్బీ వి. పి. 0-8-0

పి. కి. వ. అందుకో, అయుర్వేదసమాజం, (3851-4) పెరిశి—పెల్లారజ్జు.

దేహము

అందువిషమును అపరిమిత మగు గ్రత శ్రేణిస్మరము. అట్లు ఆరోగ్యము పరమానంద గుని ఎల్లరున్నా చెప్పునున్నా రు కదా, ఇందుకుగాని ఆతంకనిగ్రహమాత్రలచుఉపయోగించవలెను క్రమం 32 కి 1 రూపాయ మాత్రమే మాత్రలు చిన్నవి గాని అకృతగుణములు వాటిల్లును.

సర్వము:—

ఆతంకనిగ్రహ బహుళము

26 (రాజ్య, కుకరా.)

అని వ్రాయండి.